

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Número 80

I Legislatura

Any 1981

Presidència del Molt Honorable Sr. Heribert Barrera

Sessió Plenària núm. 33

Segona i darrera reunió
tinguda el dia 19 de novembre de 1981

SUMARI

Es reprèn la sessió, suspesa ahir, a un quart i cinc minuts de dotze del matí, sota la Presidència del M. H. Sr. Heribert Barrera.

*El primer punt a tractar en aquesta segona reunió és la **Interpellació al Consell Executiu sobre criteris d'aquest respecte a la localització de centres penitenciaris**. La formula el Diputat I. Sr. Borja, del G. p. del PSUC (p. 2207). Respon l'H. Sr. Conseller de Justícia (p. 2207).*

*El segon punt és la **Interpellació al Consell Executiu sobre les disposicions preses per tal de donar compliment als acords continguts en la Proposició no de Llei aprovada per la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana el dia 12 de febrer de 1981**. La formula el Diputat I. Sr. Valentín, del G. p. del PSUC (p. 2209). Respon l'H. Sr. Conseller de Justícia (p. 2211). Intervenien en sengles torns de rèplica el Diputat I. Sr. Valentín (p. 2213) i l'H. Sr. Conseller de Justícia (p. 2213).*

*El punt següent és la **Interpellació al Consell Executiu sobre accions per tal de millorar les condicions sanitàries de les presons de Catalunya**. La formula el Diputat I. Sr. Espasa, del G. p. del PSUC (p. 2214). Respon l'H. Sr. Conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 2215).*

*S'entra en el punt de **Preguntes amb resposta oral**. La primera demana quines obres pensa realitzar la Conselleria perquè el port de Torredembarra esdevingui realment un port-refugi, i la formula el Diputat Sr. Pérez i Ciudad, del G. Socialista (p. 2218). Respon l'H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 2218). Intervenien en sengles torns de rèplica el Diputat I. Sr. Pérez i Ciudad (p. 2219) i l'H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 2219).*

La pregunta següent és la que formula al Consell Executiu la Diputada I. Sra. Mata, del G. Socialista, sobre l'actuació d'aquest davant el curs escolar 1981-1982 (p. 2220). Respon l'H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 2220). Intervenien en sengles torns de rèplica la Diputada I. Sra. Mata (p. 2223) i l'H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 2223).

El Diputat I. Sr. Planasdemunt, del G. p. de Centristes, formula una pregunta al Consell Executiu sobre uns acords adoptats per la Universitat Autònoma de Barcelona, i sobre les mesures que pensa adoptar la Conselleria d'Ensenyament en relació amb aquests (p. 2223). Respon l'H. Sr. Conseller d'Ensenyament (p. 2224).

Intervé en torn de rèplica el Diputat I. Sr. Planasdemunt (p. 2224).

El M. H. Sr. President informa que la pregunta següent, relativa a la política a aplicar en la reestructuració dels sectors industrials de les comarques del cinturó industrial de Barcelona i a la participació de les centrals sindicals en aquesta, s'ajorna, a proposta del Consell Executiu, per a la propera sessió (p. 2224).

Atesa la similitud de les dues preguntes següents, la Presidència proposa que es responguin conjuntament (p. 2224). El Diputat I. Sr. Sánchez, del G. p. del PSUC, formula una pregunta al Consell Executiu sobre les actuacions d'aquest per tal que puguin ser determinades les responsabilitats de la intervenció d'una unitat de la guàrdia civil contra els obrers de l'empresa Estampaciones Sabadell, SA (p. 2225). Després el Diputat I. Sr. Casares, del G. Socialista, formula una pregunta a l'H. Sr. Conseller de Governació sobre si el Govern ha demanat informació a la Conselleria competent, a través de la Junta de Seguretat, dels fets esdevinguts a l'empresa Estampaciones Sabadell, SA, i en relació amb el compliment fet per l'esmentada Junta de les funcions que li són pròpies (p. 2225). Respon l'H. Sr. Conseller de Governació (p. 2226). Intervenien en sengles torns de rèplica els Diputats I. Srs. Sánchez (p. 2227), i Casares (p. 2227) i l'H. Sr. Conseller de Governació (p. 2227).

S'aixeca la sessió a tres quarts i cinc minuts de dues del migdia.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 33

Es reprèn la sessió, suspesa ahir, a un quart i cinc minuts de dotze del matí, sota la Presidència del M. H. Sr. Heribert Barrera, acompanyat dels membres de la Mesa, la Vice-presidenta Primera, I. Sra. Concepció Ferrer; el Vice-president Segon, I. Sr. Isidre Molas; el Secretari Primer, I. Sr. Ramon Camp; el Secretari Tercer, I. Sr. Enric Manuel-Rimbau, i el Secretari Quart, I. Sr. Ramon Espasa. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major, Sr. Pitarch, i la Lletrada, Sra. Folchi. Al banc del Govern seuen els Honorables Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, i de Justícia.

(La sessió es reprèn a un quart i cinc minuts de dotze del matí.)

Interpellació al Consell Executiu sobre criteris d'aquest respecte a la localització de centres penitenciaris

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Senyores i senyors Diputats, continuem amb l'ordre del dia, el quart punt, que és la interpellació al Consell Executiu sobre criteris d'aquest respecte a la localització de centres penitenciaris; interpellació presentada pels senyors Borja i Valentín i les Diputades senyores Sallés i Calvet, del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat.

Per a presentar la interpellació té la paraula el Diputat senyor Borja.

El Sr. BORJA: Senyor President, senyores Diputades i senyors Diputats, nosaltres hem presentat tres interpellacions sobre el tema de les presons, i no cal explicar la gravetat de la situació i la urgència d'intervenir en aquesta situació, en el marc de les competències limitades de la Generalitat de Catalunya i del Consell Executiu de la Generalitat.

El Parlament de Catalunya va aprovar una moció, amb data del 27 de maig de 1981, en la qual s'instava el Consell Executiu perquè, en ús de les seves competències exclusives en matèria d'organització territorial i d'urbanisme, vetllés per la política de localització de centres penitenciaris, segons el principi de la dispersió geogràfica i de la major separació d'establiments penitenciaris i de les seves unitats.

El Consell Executiu havia de procurar evitar que es construïssin mòduls de més de tres-centes cinquanta places, i que, d'altra banda, abans d'arribar a la decisió definitiva d'emplaçament d'un establiment penitenciari, s'instava el Consell Executiu perquè arribés a una posició comuna i conscient amb els municipis afectats.

En els darrers mesos hem vist, hem presenciats com hi ha hagut actuacions directes del Ministeri sobre un municipi determinat, a fi i efecte d'iniciar l'expropiació de terrenys per construir una unitat penitenciària. Aquesta situació és preocupant i, per tant, interpel·lem el Consell Executiu per saber què ha fet la Generalitat, què ha fet el seu Consell Executiu davant aquest doble problema amb què ens trobem.

Primer, a fi i efecte de resoldre la construcció d'unitats peni-

tenciàries que permetin treure gravetat a l'actual situació de la presó Model de Barcelona.

Segon, trobar les localitzacions adequades i negociar amb tots els municipis afectats, perquè el municipi que rep una unitat penitenciària no la rebi com un greuge comparatiu, sinó en funció d'una negociació, d'unes contrapartides i d'una dispersió d'aquestes unitats.

La Generalitat provisional havia iniciat un treball en aquest camp, i a part d'estudiar les cinc localitzacions proposades pel Ministeri, per la Direcció General d'Institucions Penitenciàries, havia trobat, havia estudiat vint-i-dues localitzacions més en finques que podien ser adequades. És a dir, ens trobàvem davant de vint-i-set possibilitats de localització d'unitats penitenciaris. Nosaltres sabem, perquè ha sortit fins i tot en els documents oficials del Consell Executiu, que la Conselleria de Justícia havia enviat un informe-proposta a la Direcció General d'Institucions Penitenciàries sobre la localització adequada. No sabem exactament quina ha estat la negociació amb el Ministeri de Justícia, amb la Direcció General. No sabem, tampoc, què ha fet la Generalitat, o el Consell Executiu, en relació amb els municipis susceptibles de rebre les unitats penitenciaris. No sabem, sobretot, quin és l'actual criteri que defensa en aquests moments el Consell Executiu, la Conselleria de Justícia, i com pensa defensar aquest criteri, a la vegada, davant la Direcció General, per tant, el Ministeri de Justícia, i davant els municipis afectats.

Ens sembla que caldria evitar, utilitzant al màxim les competències que té la Generalitat, que aquest problema es resolgués com una acció directa del Ministeri de Justícia, de la Direcció General d'Institucions Penitenciàries sobre un municipi que rep la unitat penitenciària, no se sap ben bé per què, sinó que hi hagués, per part de la Generalitat, una proposta global, una proposta negociada, una proposta amb una diversitat de localitzacions, que hi hagués una negociació amb el conjunt de municipis, i que, aleshores, municipis i Generalitat defensessin una mateixa alternativa davant la Direcció General d'Institucions Penitenciàries del Govern de Madrid.

Senyor President, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies. Per a respondre la interpellació té la paraula l'Honorable senyor Conseller de Justícia.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA: Senyor President, senyores i senyors Diputats (*pausa*). La interpellació se cenyeix a tres preguntes concretes. Primera, es pot explicar al Parlament de Catalunya el contingut de l'informe-proposta que el Departament de Justícia envià a la Direcció General d'Institucions Penitenciàries sobre les finques susceptibles de rebre els centres penitenciaris?

D'entrada, haig de dir que al Parlament de Catalunya se li pot dir i se li ha d'explicar tot, tot el que demani en ús i exercici de les seves facultats.

L'informe-proposta al qual alludeix la pregunta és el que va emetre al seu dia la Comissió interdepartamental creada per Decret del 30 de maig del 79, formada per representants de les Conselleries d'Urbanisme, Governació, Agricultura, Sanitat i Política Territorial. Llavors, en el primer Govern de la Generalitat no apareixia el Departament de Justícia.

Els principis en què s'inspirà l'informe, que, d'altra banda, venien ja marcats pel Decret del Consell del 30 de maig, al qual acabo d'alludir, eren els següents: accessibilitat als terre-

nys, dimensió cara a possibles alternatives, dotació de xarxes de serveis bàsics, morfologia del terreny, independència de nuclis urbans i qualitat agrària.

La selecció de finques, practicada per la Comissió, es féu d'acord amb els principis assenyalats, i es concretà en una proposta projectada inicialment sobre quatre finques: «Les Pinedes del Pla de Cabra», destinada a hospital; «Can Savall de Subirats», preventius joves; «Can Monistrol de Polinyà», tres centres preventius, i «Can Tobella del Bruc», dos centres preventius. I el cas és, senyores i senyors Diputats, que la proposta dels quatre centres va ser rebutjada de pla per la Direcció General de Presons.

Així ens vàrem trobar en constituir-se el nou Govern de la Generalitat, i el que he dit és, en síntesi, l'explicació de l'informe-proposta, únic que, per escrit, va ser elaborat al seu dia fixant les directrius i assenyalant les finques. Tot seguit de possessionar-nos del càrrec del Departament, el tema de les presons, amb les seves limitacions —que, ben honestament, es constaten en la interpellació—, es va posar sobre la taula. I tot seguit, també, arribaven les urgències de Madrid, de la Direcció General, perquè els facilitéssim finques. I en aquesta situació, creguérem que, més que crear una nova comissió d'estudis per revisar i, si s'esqueia, revisar el ja fet, i em refereixo a l'informe acceptat per la Direcció General d'Institucions Penitenciàries, i emès per l'anterior Govern de la Generalitat, de tan àmplia base, el que calia era, partint del ja fet, lliurar-nos a la recerca de finques, a primera vista idònies, per poder fer-ne oferta al Ministeri.

Abreujó: recerques, anuncis, gestions prop dels corredors de finques, inspecció de totes elles per experts a fi de seleccionar les que fossin en la línia marcada per a passar-ho tot al Govern de la Generalitat.

D'entrada, el Departament en va seleccionar més de vint, vint-i-tres; en la segona revisió, feta per tècnics del corresponent Departament, se'n seleccionaren sis: Polinyà, Rubí, la Roca, Santa Perpètua de la Mogoda, Avinyonet i Subirats, la llista de les quals es va passar a la Direcció General d'Institucions Penitenciàries. Varen venir, tot seguit, els tècnics, i, a la fi, varen seleccionar la Roca, única finca de les presentades que varen seleccionar.

I això és tot, fins a la data. La Conselleria continua treballant, i ahir, precisament ahir, varen venir uns senyors del Ministeri, uns tècnics, un arquitecte, un enginyer i un inspector, precisament per parlar de la solució d'aquestes finques, sense arribar a cap solució concreta, però ja parlant d'altres finques. En varen visitar algunes per fer solucions d'emergència, es va anar prop de Barcelona, a una finca, per establir-hi, no diré uns barracots, però sí una espècie de cosa prefabricada per a començar a alleujar la Modelo, es va pensar en llocs de Barcelona on es podien fer certs traspassos de coses, però no va ser més que una conversa que cristallitzarà dintre uns pocs dies.

Segona pregunta: se'ns pot informar de les gestions fetes en els diversos municipis i dels resultats d'aquestes gestions?

De gestions informals, se n'han fet moltes. De gestions directes i concretes, i serioses, se n'han fet tres: a Polinyà, a la Roca i al Pla de Santa Maria i Sarral de la que se'n diu província de Tarragona.

Les informals es feren entorn dels municipis afectats per la llista de finques enviada a la Direcció General de bell principi,

amb resultats sempre negatius ja d'entrada. Les directes i serioses es feren quan la Direcció General ens apuntaren que, en principi, seleccionàvem Polinyà i la Roca.

Amb Polinyà vam arribar a un acord en principi, tant amb el propietari de la finca, que estava disposat a vendre'ns-la a un preu equivalent al de l'expropiació, com amb el mateix alcalde i ajuntament de Polinyà, amb qui havíem ja arribat a establir uns pactes, unes compensacions, uns avantatges i millores aitals com fer un polisportiu al poble, una piscina, etc. Després vingué la reculada, pel municipi i per raó d'una pressió popular negativa i quan definitivament la Direcció General rebutjà Polinyà, les gestions s'encarrilaren sobre la Roca, única solució. És a dir, estava la cosa embastada ja amb l'ajuntament, la pressió popular ho va impedir, i llavors ja, vist tot això, la Direcció General va rebutjar Polinyà i fixà la Roca.

De l'oposició tancada feta per l'ajuntament de la Roca a la realització d'un centre penitenciari en el seu terme municipal, no cal parlar-ne, perquè ha estat notícia durant molts mesos.

D'altra banda, i aquestes sí que oferiren un interès candent i real al seu dia —després també miserablement, malauradament fracassaren—, foren les gestions fetes a Sarral i al Pla de Cabra, que avui es diu Pla de Santa Maria. Havíem parlat amb la Direcció General de cercar una finca per aquelles zones amb l'objecte d'establir-hi i de situar-hi un centre destinat a compliment de condemna per a joves, a la seva rehabilitació, a base d'una gran finca, mòduls petits, xalets, una trentena d'interns, un total de tres-cents poc més o menys, zones agrícoles on poder treballar, apartaments o tallers per a poder treballar-hi els qui no eren aficionats a la cosa agrícola, un acord ben assolit i en la línia clara de la Llei Penitenciària actual. Com sigui que la característica d'aquestes terres és que són minifundis, les primeres gestions es feren amb l'ajuntament. Em refereixo al Pla de Santa Maria. Les gestions amb ajuntaments sortiren bé, però ben prompte va començar a enredar-se la cosa per raó de les dotzenes i dotzenes de propietaris que eren afectats per aquella decisió d'una finca bona, gran i plana que servia perfectament de presó. I en aquestes va passar l'inesperat: un oferiment que vam rebre de l'alcalde de Sarral —ofici que tinc al meu poder— en el qual ens comunicava la possibilitat d'ubicació en el terme municipal de Sarral d'un centre de rehabilitació de penats previst per l'Administració i en pregava que volguéssim estudiar-lo amb el màxim d'interès. Aquesta oferta, única que s'ha rebut des que estic en el Departament en el ram de presons, venia acompanyada d'un informe en el qual es deia: «La morfologia dels terrenys afectats, un centenar d'hectàrees d'extensió, les òptimes condicions, enllaços per carretera, accessivitat per tren i carretera, aigua abundant, tota gairebé plana, i el preu ben enraonat, de 300 a 400 000 pessetes per hectàrea», i, que el fet que aquella finca, aquella extensió de les cent hectàrees no era d'un sol propietari sinó que era de bastants, diversos, no era obstacle segons havien vist al principi a l'ajuntament.

Avisats per nosaltres els senyors de la Direcció General, acudiren al primer toc; van comparèixer a Barcelona, van examinar la finca, que es al llinar de la província de Barcelona i de Tarragona, van venir amb els seus tècnics i el resultat va ser totalment satisfactori, reunia totes les condicions. Fou acceptada amb entusiasme i van fer-nos l'encàrrec en ferm de negociar-la. Doncs bé, ens posem a la feina i al cap de ben

poques setmanes es rep al Departament un ofici de l'ajuntament comunicant-nos que, havent realitzat una consulta popular el mateix ajuntament, vist el resultat negatiu d'aquesta, fa arribar al Departament la necessitat de rebutjar qualsevol actuació municipal que pugui interpretar-se com a favorable per a la instal·lació d'un centre de rehabilitació; i que —i llegeixo literalment el que diu l'ofici de l'ajuntament— «en conseqüència, deixem sense efecte, totes les actuacions fetes fins a la data». Això són les gestions fetes prop dels ajuntaments durant aquest interregne.

Tercer punt o qüestió. Quin és el criteri actual de localització dels centres penitenciaris que té el Consell Executiu i com pensa intervenir per a defensar-lo davant del Ministeri i municipis? D'entrada, el nostre criteri segueix les directrius marca-des pel decret de 30 de juliol del 79, al qual m'he referit abans; directrius centrades en els punts bàsics que fixa la Llei Penitenciària, directrius que s'assenyalen en el punt primer de la moció de la qual arrenca la interpellació actual. És a dir, vetllar perquè la política de localització de centres penitenciaris sigui fidel als principis de dispersió geogràfica i de la major separació d'establiments penitenciaris de les seves unitats i de la menor incidència sobre la població. Aquests criteris nostres són completats per dues qüestions complementàries. La primera, ja estudiada en el primer informe, és la necessitat quasi més que la conveniència, que aquests centres preventius siguin situats prop dels llocs d'on depenen en realitat, és a dir, de les audiències provincials. I les raons són evidents: la necessitat que aquells jutges, els oficials de secretaria, els advocats i fins i tot les famílies es puguin comunicar amb els reclosos que són subjectes a una presó preventiva i que, per tant, tenen aquesta necessitat davant la imminència de la vista de la seva causa. La segona, és una qüestió d'una evidència esfereïdora. Les estadístiques assenyalen un constant creixement de la població penal, i, per tant, alhora que s'han de construir les presons cridades a substituir la Model i a cobrir decorosament l'actual població penitenciària, cal pensar en el futur, cal pensar en una mínima previsió de futur. La població penal catalana, radicada en terres de Catalunya, se situa, segons la darrera nota estadística rebuda del Ministeri, en 2 953 interns, d'ells 2 261 preventius, el 76%, i 692 penats, el 23%. A nivell de tot l'Estat espanyol, la població penitenciària total és avui de 21 800 presos, dels quals 12 000 són preventius, i 9 000 penats; és a dir, el 57 i el 42%. I la dada esfereïdora, senyores i senyors Diputats, és que les previsions estadístiques del nombre de presos per a l'any 85 assenyalen que la població penal es doblarà. I es doblarà si pensem, com jo crec que hem de pensar, que al creixement ordinari dels preventius s'hi ha d'afegir l'extraordinari dels penats. La xifra de penats a Catalunya avui dia sembla reconfortant, sembla optimista, sembla una bella xifra, 692. Però el cas és que una gran part dels penats no compleixen a Catalunya, una gran part dels penats són radicats en presons de compliments de condemna, de les quals no en tenim cap a Catalunya. I, per tant, nosaltres estimem que ha de ser política nostra, criteri nostre, el de proposar, intercedir, excitar el zel del Ministeri perquè també, a més de les presons indispensables per a preventius, a més de la necessitat de buidar la Model, es construeixin a Catalunya establiments penitenciaris per complir les condemnes i que es construeixin d'acord amb el que marca la Llei.

Per a això hi ha raons de tota mena, raons morals, raons socials, raons familiars, però, per damunt de tot, hi ha una raó, al meu criteri decisiva, que és la imposició que fa la Llei Penitenciària. La Llei Penitenciària, en el seu article 12, diu que l'administració penitenciària estableixi la ubicació dels establiments dins les àrees territorials que designi. En tot cas, afegeix, es procurarà que cada àrea compti amb el nombre suficient d'establiments per a satisfer les necessitats penitenciàries i evitar —i això és molt important, això és molt decisiu— el desarrelament social dels penats. I si això fóra poc, si aquest article no quedés prou clar, en el Reglament de Presons sortit un any després es pensa ja en les autonomies, i es pensa ja en les autonomies amb una redacció que diu així: «Que les dites àrees territorials, en la mesura del que sigui possible, coincideixin amb les àrees que constitueixen el mapa de l'Estat de les autonomies, per a evitar, primordialment, el desarrelament social del penat, és a dir, de la seva terra».

Això és tot el que calia dir. Moltes gràcies, senyor President.

**Interpellació al Consell Executiu sobre les disposicions
preses per tal de donar compliment als acords
continguts en la Proposició no de Llei aprovada
per la Comissió de Justícia, Dret i
Seguretat Ciutadana el dia 12 de febrer de 1981**

El Sr. PRESIDENT: El Diputat interpellant desitja afegir-hi quelcom? (*Pausa.*) Passem, doncs, al punt següent de l'ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre les disposicions preses per tal de donar compliment als acords continguts en la Proposició no de Llei aprovada per la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana el dia 12 de febrer de 1981, interpellació que presenten els Diputats senyors Valentín i Planellas i les Diputades senyores Calvet i Sallés. En nom dels Diputats interpellants té la paraula el senyor Valentín.

El Sr. VALENTÍN: Señor Presidente, señoras y señores Diputados, el artículo 30 de nuestro Estatuto de Autonomía atribuye al Parlament la función de impulso y control de la acción política y de gobierno. Esta importantísima facultad aparece regulada a efectos operativos en el artículo 118 del Reglamento de esta Cámara i en los siguientes. Digo esto, que pudiera parecer una obviedad —toda vez que es obligado suponer un conocimiento perfecto del Estatuto y del Reglamento a todos los Diputados y todas las Diputadas de esta Cámara y a todos los honorables Consellers de la Generalitat de Catalunya—, porque en ocasiones da la sensación de que por el Consell Executiu se tiene una idea un tanto restrictiva de la efectividad de esta importantísima facultad de este Parlamento. Parece, y no hago con ello juicio de intenciones, como si los acuerdos parlamentarios adoptados en orden al ejercicio de esa fundamental capacidad institucional de impulso y control de la acción gubernativa se redujera a una simple recepción cortés, por parte del Gobierno, de los acuerdos de la Cámara en sus diferentes instancias u órganos, sin que simultáneamente se ponga en marcha una verificable actividad gubernamental encaminada a la adopción de medidas efectivas que den cumplida satisfacción a la voluntad parlamentaria debidamente expresada.

Este parece haber sido el caso de una tan lejana en el tiempo como próxima y actual, por la temática que plantea, Proposición

ón no de Ley, que el día 11 de febrero, *Butlletí Oficial del Parlament* del 20 de febrero pasado, aprobó la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana en relación a las transferencias de facultades y competencias propias del ámbito de gestión del Departament de Justícia. Hago gracia a los señoras y señores Diputados de la lectura de aquella Proposición no de Ley. De todas maneras, a título recordatorio, diría que aquella Proposición no de Ley aprobada por la Comisión a que acabo de hacer referencia hacía un repaso de los artículos correspondientes del Estatuto de Autonomía, concretamente, si no recuerdo mal, eran el 11, el 18, el 22, el 23, el 24 i tres apartados del artículo 9 del Estatuto de Autonomía, que todos ellos son los que definen las competencias en materia de justicia y materias colaterales, del tipo, por ejemplo, de prisiones, que se contienen en el Estatuto de Autonomía.

Pues bien, la voluntad que alentaba al Grupo parlamentario que represento cuando presentó aquella Proposición no de Ley era llenar de contenido el autogobierno de Cataluña en una parcela tan significativa como la que nos ocupa, y así mismo la previsión de que, llegado el momento oportuno, esa parcela de autogobierno permitiera al Consell Executiu disponer de unos resortes efectivos con los que afrontar eventualidades seguramente no en solitario, dada la naturaleza de estas competencias, pero en cualquier caso, al menos, aportando una digna cooperación a la actividad del poder central, titular sustancial de estas facultades.

Esa voluntad, sustancialmente, es la que nos ha movido a presentar ahora la interpelación que estamos debatiendo, y nos ha movido a hacerlo porque es evidente —los hechos lo demuestran— que al cabo de un año largo de constituirse la Comisión Mixta de Transferencias Administración del Estado—Generalitat de Catalunya y de más de medio de que se aprobara la Proposición no de Ley a que he hecho referencia anteriormente, la situación en que nos encontramos es prácticamente la misma: no tenemos noticia concreta de los trabajos y sobre todo de los logros de la Ponencia de Justicia de la Comisión de Traspasos, y la Generalitat de Catalunya sigue vacía de competencias salvo traspasos en materia de Patronato de Protección y Promoción de la Mujer, que es hora de que consideremos que es un tiempo sobrado el transcurrido para que este Departament, el Departament de Justícia de la Generalitat, estuviera ejerciendo normalmente las competencias que le vienen atribuidas por el Estatuto de Autonomía.

Pero si el Consell Executiu permanece en lo que a justicia respecta, sumido —eso parece, o al menos da la sensación— en el más profundo *dolce far niente*, la realidad, los hechos no descansan, siguen acaeciendo, y por sí solos se encargan de poner de manifiesto la insuficiencia de una política, de una gestión de gobierno. Y entre esa realidad que no descansa está la triste, desgraciada y altamente insatisfactoria situación de nuestros establecimientos penitenciarios.

Hace escasísimas semanas, casi días, las prisiones se han visto promovidas por los acontecimientos de todos conocidos, y como el mal no se ataja, en cualquier momento acontecimientos semejantes o quizá más graves se pueden producir. Es de considerar que el tema de las prisiones ha sido una preocupación constante de este Parlamento. Basta para atestiguarlo repasar el *Butlletí* del Parlament, los *Diaris de Sessions* de Pleno y de Comisiones y también la actividad, las iniciativas real-

mente importantes de la Comisión de Derechos Humanos. Todo esto demuestra la sensibilidad especial de esta Cámara por el tema de las prisiones y de su situación. Desgraciadamente, y sin perjuicio de reconocer, como no nos duele reconocer, una cordial colaboración puntual de la Conselleria a las iniciativas de la Comisión de Derechos Humanos, no parece tener la misma sensibilidad el Gobierno de Cataluña. Y de la única manera que un Gobierno puede demostrar sensibilidad por un tema, que es actuando de hecho sobre este tema, efectivamente. Porque, no lo olvidemos, el Gobierno es el poder ejecutivo. Y la primera medida efectiva que debiera haber tomado el Consell Executiu, es por propia iniciativa o, si ella no le bastaba, respondiendo positivamente al impulso del Parlamento, es haber ejercido una decidida presión para acelerar los traspasos de justicia. El Conseller nos ha explicado más de una vez, en sesiones informativas, las dificultades para conseguirlas, pero este Grupo que no menosprecia en absoluto estas dificultades, no puede aceptar que estas aparezcan, a tenor del tiempo transcurrido, como insuperables. Traspasos mucho más importantes se han consumado en otras áreas, igualmente, seguramente, mucho más dificultosas, complejas y hasta conflictivas. ¿Qué pasa, pues, con los traspasos de justicia? ¿Acaso falta una voluntad política auténtica para conseguirlos? ¿Acaso una falta de imaginación en la búsqueda de soluciones para facilitarlos y articularlos adecuadamente? Son estos interrogantes a los que el Gobierno debe inexcusablemente responder a este Parlamento y además de a este Parlamento, a una opinión pública cada día más inquieta y expectante.

Porque, señoras y señores Diputados, a nadie se le escapa que en el artículo 11.1 del Estatuto se establece que corresponde, por ejemplo —y precisamente dada la temática que nos ocupa—, la ejecución de la legislación del Estado en materia penitenciaria. La ejecución de la legislación significa —este Grupo lo ha puesto de relieve más de una vez— no sólo una mera gestión del funcionamiento de los establecimientos penitenciarios —que ya sería algo muy importante para afrontar crisis como la última que hemos padecido—, sino que nosotros entendemos que significa también potestad reglamentaria; no entramos ahora si de primero o segundo grado, pero en cualquier caso un espacio normativo reglamentario. Y con estas facultades en la mano, el Gobierno de la Generalitat dispondría de instrumentos de acción fundamentales, y si no se dispone de esos instrumentos, por negligencia, insuficiencia o torpeza de la política de traspasos, se está contrayendo indirectamente una responsabilidad a la hora de resolver los problemas.

De todos es sabido que el problema de las prisiones depende, en no pequeña parte, del correcto funcionamiento de la Administración de justicia. Por supuesto que es el Gobierno del Estado y el Consejo General del Poder Judicial a quienes corresponde esencialmente proveer a ese funcionamiento correcto. Pero si los traspasos pertinentes hubieran tenido lugar, la Generalitat ostentaría titularidades de cooperación en la estructura orgánica de la justicia, en la provisión de personal, en la definición de demarcaciones y en la instalación de órganos jurisdiccionales, que permitirían la funcionalidad del sistema; ayudarían, al menos, a la funcionalidad del sistema. Véanse, si no, los artículos 18.1, 22 y 23 del Estatut, y hasta la casi olvidada Disposición Adicional Tercera, que posibilita la

cobertura temporal de plazas vacantes en nuestros tribunales, paliando así situaciones realmente gravísimas de indotación de estos mismos órganos jurisdiccionales. Se nos dirá, en orden a esa Disposición Adicional, que aún no existe el Tribunal Superior de Justicia, en ella aludida, pero no sería imposible hallar una fórmula de referencia a la Audiencia Territorial de Barcelona, de Cataluña, semejante a la contenida en la Disposición Transitoria Quinta del Reglamento de esta Cámara, toda vez que —veamos el artículo 19 del Estatuto— la Audiencia Territorial, en definitiva, ha de integrarse en ese futuro Tribunal Superior de Justicia de Cataluña.

Por todo ello, y con ello terminamos la intervención, reiteramos oralmente las cuestiones que planteamos por escrito en el texto de nuestra interpelación. Primera cuestión: «¿Qué disposiciones concretas han sido tomadas por el Consell Executiu en cuanto al cumplimiento de los acuerdos contenidos en la Proposición no de Ley, aprobada por la Comisión de Justicia, Dret i Seguretat Ciutadana, el 11 de febrero de 1981?» Y segunda cuestión: «¿En qué medida los acontecimientos y las reflexiones a los cuáles se refiere la Exposición de Motivos de esta interpelación suponen un estímulo adicional a fin de acelerar el cumplimiento de los acuerdos aludidos en la cuestión anterior?»

Muchas gracias, señor Presidente; muchas gracias, señoras y señores Diputados.

El Sr. PRESIDENT: Per respondre la interpellació, té la paraula l'Honorable senyor Conseller de Justícia.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA: Senyor President, senyores i senyors Diputats, les qüestions que ens planteja al Consell Executiu, a través de la interpellació objecte de debat, se cenyeix a escatir: a) quines disposicions concretes han estat preses pel Consell Executiu quant al compliment dels acords continguts en la Proposta no de Llei del 12 de febrer del 81, i en quina mesures els esdeveniments i les reflexions a què es refereix l'Exposició de Motius han significat un estimul addicional.

Contemplant, d'entrada, la primera línia de les qüestions assenyalades, cal recordar que els acords de la Proposició no de Llei del 12 de febrer proppassat són els següents:

Primer: Previ un examen rigorós de les lleis orgàniques del Poder Judicial i del Consell Judicial, en relació amb l'article 18.1 de l'Estatut, impulsar la ràpida transferència de les facultats que corresponen a la Generalitat com a conseqüència de la interpretació conjunta dels preceptes al·ludits.

La Llei Orgànica del Poder Judicial està a Ponència des d'abans de l'estiu de 1980, amb un paquet d'esmenes que ultrapassen el miler. Ara com ara, a l'acabament de l'any 81, no tenim encara la Llei Orgànica del Poder Judicial.

L'article 18.1 de l'Estatut, i tots els altres que s'esmenten en la interpellació, ens diu que correspon a la Generalitat exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del Poder Judicial i del Consell Judicial, General del Poder Judicial, reconeixin o atribueixin al Govern de l'Estat. I si totes les facultats que se'ns han de donar, segons l'Estatut, depenen d'una llei orgànica no aprovada —que, per tant, no regeix ni vincula ningú—, l'impuls que se'ns demana no pot actuar en unes transferències l'objecte de les quals avui encara no és determinat.

El mateix que dic afecta, es projecta, sobre l'acord segon de

la Proposició no de Llei que es refereix a una execució ràpida dels acords respecte a l'article 23.1 de l'Estatut, i 22, en què es parla que la Generalitat convocarà concursos i oposicions per a cobrir places de jutges, magistrats, oficials, personal subaltern, etc. I sempre es diu en aquests articles «d'acord amb allò que disposi la Llei Orgànica del Poder Judicial».

Segons he dit, la Llei Orgànica és vital. No es pot donar un pas sense que aquesta Llei Orgànica sigui dictada. Aquesta Llei Orgànica, com he dit abans, fa quasi dos anys que està aparcada. Aquesta Llei Orgànica té mil esmenes. Entorn d'ella es barregen una sèrie de discussions i de principis, un dels quals, primordialment, és el nostre Tribunal Superior de Justícia. El nostre Tribunal Superior de Justícia, que es vol concorde, en certa manera, en la mesura possible, amb els altres Tribunals Superiors de Justícia que hi haurà d'haver, que s'hauran de crear per a tot aquell joc d'autonomies, que són quinze, setze, divuit, o ja no sé quin nombre és. Això és un dels motius que retarda l'aprovació d'aquesta Llei.

No oblidem que quan ens trobem en aquest punt no es poden arrabassar les competències, no es poden executar les competències sense donar compliment al que fixa el mateix Estatut. Compliment de la Llei, a què aquest Departament es veu subjecte d'una manera especialíssima, i diu així: «El traspàs de serveis inherents a les competències —que, segons el present Estatut, corresponen a la Generalitat— es farà d'acord amb les bases següents, és a dir, es farà d'acord amb el que resulti d'una Comissió Mixta paritària establerta en el mateix Estatut en què una part és la catalana i una part és l'espanyola, o la de la resta del país. Aquesta Comissió resoldrà, discutirà aquests principis, i es posarà d'acord, i, quan arribi a un acord, el passarà al Govern, i el Govern haurà de resoldre-ho acceptant-lo, dictant el Reial decret corresponent. Però té una fallada aquesta Comissió Mixta, el reglament d'aquesta Comissió: és que no preveu el cas d'empat. No preveu el cas que no s'arribi a un acord. Així com l'Estatut vell, l'Estatut anterior al nostre, preveia perfectament aquest «*impasse*», preveia l'empat entre els membres de la Comissió paritària, dient «en aquest cas, serà el President del Parlament, el de las Corts de Madrid, el qui resoldrà aquesta qüestió».

Aquí no hi és i, per tant, ens trobem en aquell cas que no hi ha altre remei que anar discutint i discutint, passant d'un dia a l'altre, si no s'arriba a un acord, perquè no hi ha solució per a endegar aquest desacord que hi pugui haver. I, per tant —és evident, perquè ho diu el mateix Estatut—, si tot el que es refereix a justícia gira entorn del que disposi una llei que no s'ha publicat, és més que difícil, jo diria que quasi impossible legalment, que la Conselleria de Justícia i, per damunt d'ella el Govern de la Generalitat, pugui iniciar unes actuacions encaminades a resoldre això; actuacions que ja es van realitzant, però a nivell polític, a nivell de les Corts de Madrid, no a nivell de Catalunya, per veure quina vegada s'aprovarà aquesta Llei Orgànica del Poder Judicial, que donarà pas, que donarà llum verda, a la resolució d'aquests problemes de justícia que estan empantanegats d'una manera gairebé definitiva.

Tercer acord: afavorir el ràpid traspàs de les facultats de l'article 24 de l'Estatut. Notaris i Registres.

L'article 24 de l'Estatut, en relació amb el 25, atribueix a la Generalitat la competència per a dur a terme els nomenaments dels notaris i registradors que hagin de servir places a territori

català, que s'han d'ajustar a les lleis de l'Estat.

Tots els candidats —diu l'Estatut— seran admesos amb igualtat de drets, i serà un tema preferent, serà un mèrit, l'especialització en dret català. També se'ns atribueix participar en la fixació i en el nombre de les demarcacions notariales, i, d'altra banda, executar la legislació de l'Estat en matèria d'arxius. Doncs bé, tot això ja és damunt de la taula. Tot això és a punt d'ésser debatut. La Comissió Mixta ha acordat ja que la propera reunió que tindrà serà per a parlar del traspàs —per parlar i resoldre, si és possible— notaris i registres. Per part nostra s'ha presentat ja a la Comissió Mixta la nota, l'escrit, la proposta de com ha d'anar aquest traspàs. En rebre la resposta de la Paritària de Madrid, automàticament es reunirà —cosa que es preveu per a dintre de molt pocs dies— per a resoldre aquest tema.

Quart acord: impulsar decididament l'assumpció de les competències que, amb caràcter exclusiu, son atribuïdes a la Generalitat en els articles 25, 27 i 28, pel que fa al Departament de Justícia. Concretament es refereix a menors i a la institució de la dona. Per Reial Decret del 5 de juny darrer, publicat en el *Butlletí Oficial de la Generalitat* del 10 de juliol i el 3 de juliol, queden traspassats els serveis, les institucions, els béns, el personal i els crèdits pressupostaris corresponents. És el primer traspàs seriós que ha rebut la Generalitat i s'ha traspassat a la Conselleria de Justícia per poder ja fer marxa en aquest afer. El traspàs comprèn —i ho dic a la Cambra perquè se n'assabenti exactament del que hi ha— totes les actuals juntes provincials de protecció de menors, tots els centres que depenen d'aquestes juntes provincials, i també tots els centres que depenen dels tribunals tutelars de menors. Igualment com tota mena de relació contractual i de serveis amb institucions auxiliars que acullen menors.

Fent una valoració quantitativa molt de pressa perquè no em passi del temps: 196 persones que hi treballen entre funcionaris i personal; una vintena de centres, gairebé tots propietat de l'obra de protecció de menors; crèdits pressupostaris xifrats per enguany en 600 milions de pessetes. És a dir, se'ns ha traspassat tot i, de tot el que se'ns ha traspassat, en tenim la competència exclusiva i plena. I això data de molt poques setmanes, dos mesos, i és tot en plena marxa per a posar-ho, no en funcionament, que ja marxava, sinó per a tractar de millorar tots aquests serveis de cara al deure primordial que nosaltres tenim.

Cinquè acord: apressar el Consell Executiu perquè assumeixi, com més aviat millor, les facultats d'execució de la legislació de l'Estat que li atorga l'article 11.1 de l'Estatut.

Tot seguit d'haver estat aprovada la Proposició no de Llei del 12 de febrer, em vaig reunir amb el President de la secció catalana de la Comissió Mixta de Traspassos, l'amic, el senyor Josep Maria Vilaseca, per fer-li avinent la necessitat, la urgència que donés llum verda al tema de les presons. Em va prometre que així ho faria, i, al cap d'unes setmanes, va comunicar-me que el dit tema era ja inclòs en el calendari de traspassos fixat per a la Comissió Mixta de la propera temporada.

Com he dit abans, el primer tema a encetar serà el de notaris i registres i, immediatament després que hagi estat resolt, entrarà a debat el tema de presons. Però no oblidem, no oblidem, que durant aquests mesos, des del 12 de febrer fins ara, han

passat moltes coses. Hi ha raons que ens impulsen a actuar decididament, però hi ha hagut dues altres coses que la Cambra té presents i que no podem oblidar, i és que, després d'aquest acord, hi va haver un 23 de febrer, i després d'un 23 de febrer hi va haver la LOAPA. No cal que comentí una cosa ni l'altra, perquè són presents en l'ànim i en l'esperit de la Cambra, però és evident que això ha provocat, en les altes instàncies del país, el que podem dir-ne una frenada en la urgència de certs traspassos, i aquests certs traspassos que afecten d'una manera potser important, potser decisiva, potser transcendental, en certa manera, són el de justícia i són els de presons. Cal estudiar ben a fons l'assumpte. Cal lligar molts caps, cal fer moltes coses, i els traspassos —la Comissió de Traspassos, és de facultats, més que de facultats de potència limitada... Són molts els traspassos que es van fent, com ha dit aquí l'interpellant, més importants que els de justícia. Potser en aquesta gradació de traspassos s'ha cregut donar més importància a uns que a altres, però la realitat és que aquests traspassos de justícia i de presons estan una mica aturats per raons òbvies que no cal que expliciti més.

Segona qüestió i darrera. És a dir: ¿en quina mesura els esdeveniments i la reflexió, els quals ens esmenta l'Exposició de Motius d'aquesta interpellació, signifiquen un estímul addicional al compliment dels acords presos? S'ha fet tot el que es podia fer. Ho dic honradament i sincerament, en la mesura de les nostres forces jurídiques, que són les que han d'actuar, i de les nostres atribucions, que són les que tenim, i no d'altres. No podem prendre'ns la justícia per la nostra mà. No podem atribuir-nos unes facultats, uns serveis que encara no ens han estat traspassats. Si no ens han estat traspassats, quedem mancs, quedem orfes de poder actuar. I més que un estímul addicional, la reflexió entorn de tots aquests esdeveniments, dos dels quals ja he apuntat abans, ha estat i continua essent un estímul permanent, i, per damunt de tot, els suggeriments, els acords, les decisions adoptades per aquest Parlament seran sempre per a mi un estímul constant que m'obliga a vetllar, dia rera dia, pel modest compliment del meu deure.

Res més. Senyor President, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: El Diputat que ha presentat la interpellació té la paraula per a la rèplica. El senyor Valentín té la paraula.

El Sr. VALENTÍN: Señor Presidente, señoras y señores Diputados, muy brevemente para responder en turno de réplica al Honorable señor Conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

El argumento de que no existe ley orgánica en nuestro país, ha sido ya empleado por el señor Conseller en otros momentos de la actividad parlamentaria, pero yo le tengo que decir, con la mayor cordialidad pero al mismo tiempo con la mayor firmeza, que este argumento no es de recibo, porque efectivamente se está debatiendo en las Cortes generales un proyecto de futura ley orgánica, pero actualmente hay una ley orgánica. Y la ley orgánica que hay es la Ley Orgánica de 1870, texto venerable en gran parte obsoleto, pero que en las partes que tiene de obsolescencia está cumplimentado por una serie de disposiciones, algunas de rango legal y otras de rango reglamentario, que hacen que, en conjunto, exista un ordenamiento orgánico de la totalidad de la administración de justicia. Y, además, le diré otra cosa, y es que existe ya aprobada una Ley

Orgánica del Consejo General del Poder Judicial, que en el futuro será uno de los libros que componga la Ley Orgánica del Poder Judicial.

Por tanto, tenemos un marco normativo lo suficientemente amplio y lo suficientemente denso para poder hacer efectiva esa facultad que nos concede el artículo 18 del Estatuto de Autonomía, en cuya virtud todas las facultades que pertenezcan al Gobierno del Estado pueden ser ejercidas en materia de justicia por la Generalitat de Catalunya. Insisto en que es posible la búsqueda, dentro de esta situación actual del ordenamiento orgánico de la justicia, de facultades correspondientes al Estado y que pueden pasarse a la Administración de la Generalitat de Catalunya. Y digo esto, además, porque claro, si realmente se va a emplear como argumento esto hasta sus últimas consecuencias, lo que, dadas las expectativas que existen de aprobación de la Ley Orgánica, que todavía se remite —yo no me atrevo a decir que a *calendas*

graecas—, pero para mucho tiempo, quiere decirse que Catalunya, en una materia tan significativa, no tan importante, pero tan significativa institucionalmente como es la de justicia, resulta que no va a tener absolutamente ninguna transferencia, y aquí, por ejemplo, pongamos un año, año y medio —en fin, no pueden hacerse previsiones del tiempo que tardará en promulgarse la nueva Ley Orgánica del Poder Judicial—, pues Catalunya estará desprovista de todas estas facultades. Por tanto, yo insisto en este argumento.

Nos felicitamos de que en materia de notariado y de registro pues se estén dando ya pasos en este sentido. Es una cosa que no es exactamente una misión de justicia pero pertenece a la ordenación jurídica de la sociedad civil, que consideramos importante. Ya hemos excluido en otro tema, el tema de menores, el tema de promoción de la mujer; en nuestra interpellación, efectivamente nos consta que esto es una transferencia conseguida, e igualmente nos felicitamos por ello.

Y, por último, en el tema de las prisiones, el señor Conseller ha dicho que en la «propera temporada», que creo que esto querrá decir que en el próximo período de sesiones de la Comisión Mixta de Transferencias, porque lo de «propera temporada» no es una respuesta lo suficientemente concreta. Yo insistiría en que este tema es absolutamente clave y que, en cualquier caso, esta «propera temporada» sea realmente «propera», porque si no, realmente, acontecimientos tan tristes como los de últimamente se volverán a repetir y entonces todos nos lamentaremos. Yo insisto, es un tema que me preocupa mucho y el señor Conseller no se ha referido a él, ¿en qué medida será también transferida potestad reglamentaria en la materia de transferencia de prisiones? Todo esto es muy importante. Nosotros hemos dicho en la interpellación que ya era muy importante el que se transfiriera la gestión de las Instituciones Penitenciarias. Esto ya es muy importante. Pero también es igualmente importante que se trate de conseguir, puesto que se habla de ejecución de la legislación, y ejecución, en términos amplios, en términos de técnica jurídica, significa también potestad reglamentaria. A lo mejor resulta que no pasa como nosotros pensamos que debiera ser la potestad reglamentaria integral, pero al menos sí se ha considerado la existencia de una cierta potestad reglamentaria de segundo grado.

En fin, con esto yo termino mi turno de réplica y, simplemente, diré que en cualquier caso éste es una especie de desa-

fío entre las intenciones —que yo no tengo ningún motivo para dudar de ellas— del Honorable Señor Conseller de la Generalitat de Catalunya, en materia de transferencias de este sector de su Departamento, y las realidades. Entonces, nosotros, ya anunciamos que propondremos una moción que irá en este sentido de buscar un instrumento parlamentario que permita el seguimiento puntual en un tiempo razonable, de cómo esas promesas, esas intenciones que nos ha manifestado el Honorable señor Conseller se confirman dentro de un tiempo, insisto, razonable, en una realidad efectiva para el autogobierno de Catalunya.

Muchas gracias, señor Presidente; muchas gracias, señoras y señores Diputados.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller desitja un torn de rèplica? (*Pausa*).

Té la paraula l'Honorable senyor Conseller de Justícia.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA: Molt breument, per a contestar l'amable rèplica que m'ha fet el Diputat interpellant.

Ha parlat de la Llei Orgànica vella, la Llei Orgànica que té vuitanta anys, però s'oblida que aquesta Llei Orgànica està oblidada en l'Estatut i està oblidada en la Llei Orgànica del Poder Judicial i ha estat radicalment oblidada en el Projecte de Llei que està dormint o les Corts a la Ponència. Naturalment, què passa? Els òrgans que han d'induir a complir tot això, des del primer Cap de Justícia que és el President del Consell Judicial del Poder Judicial, atenen, per a interpretar els problemes de l'Estatut, no la Llei Orgànica vella, sinó el que ha de ser, el que serà —anava a dir si Déu no ho remeia, prou com està fet ara. Esperem que les quaranta o cinquanta esmenes que vam presentar nosaltres, arran mateix de prendre possessió de la Conselleria, tindran un cert efecte, si no total, i ho esmenin. Però, tal com està avui, no cal pensar en això de cap manera perquè es resisteixen, i jo he fet moltes gestions, des de a la persona que està en el punt més alt, Ministre i President del Consell Judicial, President del Tribunal Suprem, fins al President de l'Audiència de Barcelona, sobre aquest cas que es planteja aquí, en aquesta interpellació, que ja va ser debatut fa temps en sessions no plenàries, sinó de Comissió; les idees de l'interpellant les vaig recollir, les vaig fer meves per passar-les, per tractar de convèncer, per veure si arribava a una solució. I, naturalment, la posició del President de l'Audiència és que ell no pot fer això perquè no està facultat, perquè ell no és el President del Tribunal Superior, que encara no existeix, perquè ell ha d'atenir la Llei vella que regeix; i la Llei vella que regeix no dóna a Catalunya, perquè no havia contemplat cap idea, cap solució d'autonomia, cap de les facultats que ens dóna l'Estatut.

La Llei del Consell Judicial sí que està publicada, però és una Llei que es refereix a l'organització del Consell Judicial, que molt de revés, molt així, incidentalment, tracta d'aquestes qüestions de justícia, i quan les tracta —no és falaguer dir-ho—, les tracta malament, les tracta amb un criteri unitari. És a dir, un detall i un exemple: després de la Llei ha vingut un acord d'aquest Tribunal, d'aquest Consell; i aquest acord, en tractar, en pensar, en resoldre com han d'anar les oposicions, com ha d'anar l'organització del personal de justícia, etc. etc., ho fa amb un criteri unitari i ni es recorda tan sols de l'autonomia catalana i del nostre Estatut, si no és per dir que, quant a les demarcacions judicials, s'actuarà d'acord amb el Govern de la

Generalitat, cosa que haig de confessar lleialment que s'ha estat fent des del primer dia. És a dir, quan es tracta d'establir un nou jutjat a Catalunya de primera instància, o d'instrucció o de districte, és cert que s'ha rebut el comunicat de la Conselleria, del Ministeri de Justícia de Madrid, ens ho han comunicat a nosaltres i han recaptat les nostres reserves, les nostres esmenes i la nostra conformitat.

Quant a la cosa de notaris ja és més incidental, haig de dir que potser no m'he explicat bé o no m'ha entès bé el Diputat. Jo no he dit que quedava la cosa allargada. Jo he dit que estava ja en el calendari de notaris, el de presons. És a dir, que després de resoldre el de notaris, vindrà, en llista, el de presons. Per tant, no és qüestió d'esperar molt temps que es plantegi a la Comissió Mixta el tema de presons, sinó que immediatament després dels notaris, és a dir, dintre aquest any, dintre uns mesos, el tema de presons serà debatut.

Res més. Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyors Diputats.

Interpellació al Consell Executiu sobre accions per tal de millorar les condicions sanitàries de les presons de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Passem ara al següent punt de l'Ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre accions per tal de millorar les condicions sanitàries de les presons de Catalunya. Interpellació presentada pels Diputats senyors Espasa i Valentín, i les Diputades senyores Calvet i Sallés, pel Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat. Per al torn d'exposició té la paraula el Diputat senyor Ramon Espasa.

El Sr. ESPASA: Senyor President, senyores i senyors Diputats, com ja diu la nostra mateixa interpellació, la tercera d'aquestes tres que denoten la preocupació del Grup parlamentari del PSU per la situació de les presons i, especialment, de la presó Model de Barcelona, es parla aquí d'accions polítiques empreses pel Departament o pel Consell Executiu perquè som ben conscients que no hi ha una competència específica en matèria d'assistència sanitària o de, en l'aspecte més ampli, de prevenció i promoció de la salut sobre els interns de les presons a Barcelona. Som molt conscients d'això però em sembla que tots vostès coincidiran amb mi i amb el nostre Grup parlamentari que, a pesar d'això, si alguna es pot fer, aquesta cosa s'ha de fer, perquè la situació humana, la situació sanitària dels interns a les presons a Catalunya, i especialment a la presó Model de Barcelona, és realment greu i preocupant. I tot i que aquest Diputat que els parla no creu en l'efecte benèfic o malèfic dels astres per a condicionar les activitats de les persones, va estar a punt de dubtar de les seves conviccions quan, pocs dies després de presentar aquesta interpellació, va veure en una fotografia de premsa com dos Diputats d'aquesta Cambra, un d'ells el senyor Honorable Conseller de Sanitat i Seguretat Social, visitaven la presó Model de Barcelona. Hagin estat o no els astres els causants d'aquesta feliç coincidència, en tot cas nosaltres ens en felicitem.

No voldria allargar-me gaire en recordar, perquè crec que la Cambra les coneix i estic segur que el Conseller les coneix tant o millor que jo, les pèssimes condicions sanitàries de la presó. Aquestes condicions sanitàries que poden tenir, que tenen repercussió sobre la salut física, la salut més biològica dels mal-

alts però també, en el concepte ampli de salut que compartim amb el Conseller, sobre el conjunt de l'activitat dels presos, dels interns. Com la massificació —sobretot a la presó Model és ja un fet absolutament intolerable des de qualsevol angle que es contempli aquesta situació—, com aquesta mateixa massificació, aquestes terribles i deficientes condicions sanitàries poden portar, de fet han portat en alguna ocasió, poden portar a la propagació de brots infecciosos dins de la mateixa presó, a la seva possible propagació externa.

Però, sobretot, i més important que això, molt més important que això, com aquesta massificació porta al fet que apareguin i s'expandeixin entre els interns hàbits nocius per a la salut, sobretot en el terreny de l'adquisició d'hàbits tòxics, de toxicomanies, drogodependències i altres dependències. Aquest és un fet, que la mateixa i —ho repeteixo una vegada més— intolerable massificació dels interns fa pràcticament impossible qualsevol actuació sanitària, ni preventiva, ni de remei. Qualsevol acció sanitària hauria de passar, prèviament i ineludiblement, per un superar aquest estat de massificació actual dels interns a la presó Model de Barcelona, també a les altres presons, però, especialment, a la presó Model de Barcelona.

Com deia, som molt conscients que el primer pas seria aquest; no, per tant, no estem plantejant que la qüestió tingui una solució sanitària; no estem plantejant que la solució sanitària sigui responsabilitat de la Generalitat o del Departament de Sanitat i Seguretat Social, perquè sabem perfectament que les competències en assistència sanitària dels interns depenen de l'Administració de Justícia i dels concerts que aquesta té amb, en el cas de Catalunya, amb l'Hospital Clínic i Provincial. Concert que fa que molts interns siguin duts amb les degudes, potser a vegades excessives, condicions de seguretat a ser visitats a l'Hospital Clínic i Provincial, la qual cosa provoca també trastorns importants en el funcionament normal d'aquest establiment sanitari, l'Hospital Clínic i Provincial, tant per al seu personal facultatiu com per als mateixos malalts que hi són atesos.

Sobre la base de tot això, i sabent i repetint que no és una responsabilitat directa del Departament de Sanitat, no per això, com he dit abans, si quelcom es pot fer podem quedar tranquils no fent-ho. I en aquest sentit voldríem recordar a la Cambra —i creiem que no caldria fer-ho al Conseller perquè estem segurs que ja ho sap— que en aquesta línia alguna cosa es va fer que va, durant un temps, alleugerir aquestes pèssimes condicions, i nosaltres ens preguntem: primer, per què aquesta mateixa acció es va deixar de fer, i, en segon lloc, per què no s'ha reprès una acció política en aquesta direcció. Insistim en aquest terme d'acció política, no de responsabilitat directa, però caldria no oblidar —i estic segur que el Conseller no ho ha oblidat— que en el marc de les competències de salut pública traspassades a l'octubre del 79, i des del primer de novembre d'aquest any amb l'assistència sanitària, directa o indirectament sí que la Conselleria de Sanitat i ara de Seguretat Social, té responsabilitats sobre la promoció de la salut en les àrees de la seva competència i sobre un seguit d'accions preventives de les quals no pot ni hauria de quedar al marge la població reclusa a la Model de Barcelona i a les altres presons a Catalunya.

En aquesta línia, voldríem recordar només el que han estat les conclusions, algunes de les conclusions de les Jornades

sobre les Condicions de Vida a la Presó, jornades celebrades sota el patrocini d'Amnesty Internacional, l'Associació d'Assistents Socials, l'Associació de Fiscals, l'Associació de Magistrats i Jutges, la càtedra de Dret Penal de la Universitat Central, la Comissió de Defensa del Col·legi d'Advocats, l'Institut de Psicologia jurídica, la secció col·legial de psiquiatres del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, el Col·legi Oficial de Psicòlegs i l'Institut de Psicoanàlisi. Entre aquestes conclusions, les més importants potser són unes que recorden també una altra greu constatació que hem tingut aquests mesos. És diu en aquestes conclusions que s'ha posat també de manifest que el suïcidi a la presó respon, fonamentalment, a una situació reactiva a les condicions de l'empresonament, i no a dificultats inherents a l'estructura de la personalitat del suïcida. El mateix es pot dir quant a altres expressions de violència interpersonal. Tornem a trobar aquí aquest punt fonamental per a abordar qualsevol millora en l'aspecte sanitari, entès en la seva concepció més àmplia i més global: la massificació d'interns a la presó Model de Barcelona.

També una altra conclusió recorda la necessitat que determinades funcions d'assistència siguin realitzades per professionals no pertanyents al cos de funcionaris de presons, tal com és el cas dels psiquiatres, psicòlegs, mestres i sanitaris en general, a la vegada que es facilitaria la permeabilització entre la institució carcerària i el conjunt social.

Bé, com a resum de totes aquestes reflexions voldríem recordar només com en aquesta línia es van emprendre un seguit d'actuacions el juny del 78, que es van portar a terme durant tot l'any 79 i que a començaments de l'any 80 van començar a deixar de tenir efecte i que ara ens temem —no ens temem, n'estem convençuts— segurament que no per responsabilitat directa ni indirecta del Conseller que han deixat de tenir-ne. Aquestes accions, que es van emprendre en el període provisional de la Generalitat, van consistir en aconseguir l'acord entre el Director general de Presons, el Conseller de Sanitat i Assistència Social, i el Director de la Presó Model de Barcelona, perquè metges de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona es desplaressin de l'Hospital a la presó Model per visitar els interns, i evitar el penós espectacle del trasllat d'interns de la presó a l'Hospital Clínic per a ser visitats, i alleugerir i donar una assistència més directa, més immediata als assistits. Es va aconseguir també que l'Ajuntament de Barcelona, posés a disposició de la institució, de la presó Model de Barcelona, el seu servei de reconeixements mèdics preventius, amb un camió preparat a l'efecte, amb un vehicle especial, per a poder fer una revisió sanitària de tots els reclusos. Es va aconseguir també que es plantegés i s'aconegués de procedir a la desinfectació, desinsectació i desratització de tot el recinte de la presó Model de Barcelona. Després d'aquesta actuació, sobretot, l'actuació més immediata dels metges de l'Hospital Clínic envers els interns de la presó Model de Barcelona anà decaient perquè no es prestava la suficient ajuda insitucional des de la presó a aquests facultatius i, finalment, aquesta relació es va tallar i ara, si no hi ha hagut cap canvi que jo desconegui, em sembla que tornem a estar com estàvem abans d'aquesta acció.

Nosaltres creiem que aquesta acció, com he dit abans, no era tot el que es podia fer, sinó quelcom del que es podia fer i es va fer. Creiem que en aquesta línia hi ha coses que es poden

fer, i per això la nostra interpellació —i amb això acabo— parla, demana i pregunta al Consell Executiu, quines accions, quines activitats, quines línies d'actuació pot i pensa emprendre en aquesta línia tot i sabent que la primera condició per a una adequada situació sanitària dels reclusos, dels interns de la presó Model és superar, primerament i fonamentalment, la seva actual massificació, les seves condicions de vida allà: els tres reclusos per cella, o més de tres, amb els sanitaris a dins, de la mateixa celda, etc. De tot això, en som molt conscients, però volíem cridar l'atenció de la Cambra, del Consell Executiu i del Conseller, en la línia de fer tot el que es pugui, si quelcom es pot fer, per a millorar aquestes terribles condicions dels reclusos de la presó Model de Barcelona.

El Sr. PRESIDENT: Per a donar resposta al Diputat interpellant, té la paraula l'Honorable senyor Conseller de Sanitat i Seguretat Social.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Senyor President, senyores Diputades, senyors Diputats, l'Illustre Diputat, doctor Espasa, antecessor meu en el càrrec que ara ocupo, encara que se li hagi canviat lleugerament el nom, ha fet una exposició amb la qual jo, en línies generals, haig de dir, evidentment, que estic absolutament d'acord.

És evident que no tenim transferències — abans el meu col·lega, el Conseller de Justícia, ja ha parlat d'aquest tema—, és evident que les accions que pot fer la Generalitat en el seu conjunt són limitades; és evident, com ella ha dit, que tot allò que es pot fer per a mirar d'arreglar aquesta greu situació és, sobretot una acció política. En aquests termes estic totalment, absolutament d'acord.

Jo crec —i dic això en benefici de l'illustre Diputat doctor Espasa i d'aquest Parlament— que de tota manera les accions que ell va emprendre quan ocupava el càrrec de Conseller de Sanitat i Assistència Social i les accions que posteriorment, a partir de la constitució definitiva de la Generalitat, han emprès, d'un cantó, la Conselleria de Justícia que, abans, evidentment, no existia —i això cau estrictament dintre les competències de la Conselleria de Justícia—, i d'un altre cantó la Comissió de Drets Humans del Parlament, a través de la Subcomissió de presons; jo entenc que tot aquest conjunt de circumstàncies, aquesta acció política l'hem potenciada i mantinguda.

No hi ha dubte que les mesures que es poden prendre, les que van prendre's a conseqüència de la seva primera actuació i les que s'han pres després poden tenir una eficàcia limitada, però és evident que per limitada que sigui hem d'intentar potenciar-la. Des d'aquest punt de vista, jo li puc dir a l'illustre Diputat interpellant i als seus companys i a totes les senyores Diputades i els senyors Diputats, que la situació sanitària de les presons a Catalunya, especialment de la Model, és, realment, molt greu. Però també voldria remarcar que en alguns aspectes, en alguns petits aspectes, ben entès, han millorat; i han millorat, insisteixo, no —evidentment— gràcies a mi, sinó gràcies a les decisions que es varen prendre a l'etapa anterior i, sobretot, insisteixo, gràcies a les accions que d'una manera formal i política han emprès el Departament de Justícia i, sobretot, la Comissió de Drets Humans a través de la Subcomissió de presons, d'aquest Parlament.

Des d'aquest punt de vista, evidentment és diferent la si-

tuació a les diferents presons de tot Catalunya. Jo sóc coneixedor —gràcies a la gentillesa d'un Diputat que forma part de la Subcomissió de presons—, sóc coneixedor dels informes detallats, i em semblen molt ben fets, que aquesta Comissió ha fet sobre les diverses presons de Catalunya, informes que incideixen d'una manera molt especial sobre els aspectes sanitaris que, en general, en totes deixa molt a desitjar.

No hi ha dubte que també sóc coneixedor de l'estat en què es troben les presons, a través dels meus contactes amb el Departament de Justícia, a través dels meus contactes amb els metges que treballen dintre la presó, i a través —no cal que el senyor, que l'illustre Diputat senyor Espasa cregui en els astres—, a través de la meua presència a la presó a conseqüència, evidentment, d'aquesta interpellació quan el Conseller de Justícia em va demanar que jo m'informés àmpliament d'això, per a facilitar-li la resposta a ell, de manera que jo me'n responsabilitzés.

De tota manera, abans de parlar de la Model, voldria dir que a la Trinitat, per exemple, amb anterioritat —i gràcies a aquests contactes que hem mantingut amb la gent del cos de presons—, amb anterioritat, evidentment, a la formulació d'aquesta interpellació, se'ns havia demanat oficialment que nomenéssim algun representant del Departament de Sanitat i Seguretat Social per tal de fer una inspecció dels aspectes sanitaris d'aquesta presó, de la presó de dones de Barcelona. Aquesta inspecció ja ha estat realitzada i jo aquí em limitaré a resumir-la. Aquesta inspecció està, des de fa uns dies, en mans de la Directora de la presó de la Trinitat, però vull remarcar que abans que l'informe arribés a mans de la Directora de la Trinitat ja havia fet el seu efecte; perquè, evidentment, alguns dels defectes que el doctor Pau Ramírez —que hi va anar acompanyant el doctor Boguñà, a petició d'aquest, a fer la visita a la presó de la Trinitat— ja de paraula va posar en relleu allà, alguns d'aquests defectes que realment eren molt gruixuts.

Aleshores, aquests defectes afecten, sobretot, la presó de la Trinitat, com tots vostès saben, senyores Diputades, senyors Diputats. No hi ha, afortunadament el problema de la Model quant al nombre de recluses; n'hi ha escassament un centenar i hi ha lloc per a bastants més. Ara, les condicions sanitàries en què estan tenen molt a desitjar. Falten vidres, manca calefacció, hi ha unes condicions defectuoses; a la cuina, especialment, no hi ha un sistema per a guardar els aliments, amb refrigeració ni amb les condicions degudes; el magatzem on es guarden les provisions està ple de rates, etc. Tot això són fets que coneixem per aquesta inspecció, repeteixo, feta a instàncies del doctor Boguñà, perquè és obvi que nosaltres només podem actuar a instàncies de la gent que hi ha a l'Administració de les presons. Tots aquests defectes em consta que ara, ja en aquests moments s'estan intentant resoldre. Per exemple, em sembla que hi havia dues estufes de butà a la presó de la Trinitat i en aquests moments n'hi ha 45 o 50. I tots els defectes que hi havia a la cuina s'estan resolent en aquest moment, gràcies al fet que, insisteixo, la Directora de la presó ha posat mans a l'obra i entenc que també s'intentarà resoldre aquest problema tan greu de les rates.

Això pel que fa a la Trinitat.

El problema de la Model, la majoria dels aquí presents el coneixen perfectament, de referències, no en d'altres aspectes. Aleshores, el problema de la Model és obvi que consisteix —i

ho ha dit el Diputat interpellant, i sobre això s'ha d'insistir molt—, que es basa sobretot en l'enorme nombre de presos que hi ha internats en aquests moments. El problema sanitari de la Model, que és en gran part conseqüència d'aquest enorme nombre de reclusos, és un problema de desagregació; d'això n'hem de ser ben conscients tots. És a dir, la major part dels problemes sanitaris de la Model es resoldran en el moment que allà, en lloc d'haver-hi 2 150 —com hi eren fa vuit o deu dies— reclusos —no sé els que hi ha avui— n'hi hagi 700. Aleshores, les coses quedaran molt endegades, des de molts punts de vista. I aquest és el gran problema, i sobre això jo no insistiré perquè el meu col·lega, el Conseller de Justícia, ja hi ha insistit prou.

De tota manera, haig de dir que a la Model també —insistint en el que he dit abans a l'illustre Diputat interpellant, i insistint també en el fet que no hi ha dubte que la presència física allà de membres d'aquest Parlament hi ha fet, i insistint també en la bona voluntat de determinats membres del cos de presons— les condicions, no diré sanitàries, però sí assistencials de la Model, han millorat molt en el curs dels últims sis mesos. És a dir, la infermeria ha estat remodelada i actualment pot atendre amb una més gran dignitat —amb insuficiència, eh? — però amb una més gran dignitat als malalts. Hi ha uns serveis de metges externs que hi van de tant en tant, però, per exemple, només per a dir-ne un, hi ha des de fa uns mesos o potser més d'un any, un servei d'odontologia que està molt insuficientment cobert, tan insuficientment cobert que l'odontòleg va a passar visita un cop cada quinze dies. Insisteixo, per citar un exemple.

Però vull dir, alguna cosa queda de tot allò que per diferents mitjans —gràcies, no hi ha dubte, a l'impuls de la Generalitat— s'ha fet en aquest sentit. No hi ha dubte que calen més mitjans tècnics encara, que cal ampliar la plantilla dels professionals que atenen els malalts, però no hi ha dubte que els greus problemes de la Model, a part dels problemes assistencials i de la insuficiència de mitjans que encara és patent però que ha disminuït molt, són tres, els grans problemes de la Model, i, més o menys, el Diputat interpellant ja els ha anomenat.

Jo diria que un dels problemes que sense cap dubte és el més comú i el més extens i que és un problema que és comú a la Model i a les altres presons —i molt especialment a la Trinitat, ja ho he dit abans— és el de la desinfectació, desinsectació, desratització i mesures generals d'higiene a prendre dintre el recinte de la presó.

Els metges, no solament l'altre dia, sinó en ocasions anteriors, quan he tingut ocasió de parlar-hi, m'han dit que un dels principals problemes sanitaris que hi ha a la Model és el de la gran freqüència amb que es veuen dermatopaties, és a dir, afecions de la pell de tota mena, que no hi ha dubte que són, en gran part, conseqüència d'una manca d'higiene i conseqüència d'aquesta promiscuïtat, d'aquesta aglomeració tan gran de presos que hi pot haver dins el recinte.

El segon problema, que segurament és el més greu, vaja, jo m'atreveixo a dir que és el més greu, és el problema de la droga; no hi ha cap mena de dubte. Jo, en el problema de la droga, no hi entraré; penso que un dia o altre, del problema de la droga —no de la droga en la presó—, sinó de la droga a Catalunya, valdria la pena que en parléssim en aquest Parlament, perquè és un problema realment molt greu, molt complex, és

un problema molt dissectorial, i és molt difícil d'entrar-hi, d'entrar-hi amb eficàcia; vull dir que de parlar-ne és molt fàcil, però el problema de la droga és veritablement un dels grans problemes de les presons. I aquest és un problema que, també en gran part, depèn d'aquesta enorme massa, i segurament d'aquesta manca de control, que es fa impossible, havent-hi tants presos com hi ha allà dintre.

I, íntimament relacionat amb el problema de la droga, el tercer problema, que és al meu entendre el més punyent dels problemes sanitaris que hi ha en la Model en aquests moments, és el de la mala assistència dels malalts psiquiàtrics. No hi ha cap dubte que aquests malalts són atesos en unes condicions que tenen molt a desitjar. I, per tant, els malalts psiquiàtrics són mal atesos; el tema de la deshabituació o desintoxicació dels toxicòmans, i de la seva ulterior i possible rehabilitació, és molt difícil d'emprendre'l en un ambient com és aquell, i aquest entenc que és un dels defectes greus que hi ha ara en aquella col·lectivitat. No hi ha dubte.

Què es pensa fer amb això? Primer punt: tots hi estem d'acord, no cal que hi insisteixi gens. Tot aquest cúmul de problemes, no diré que es resoldran, però sí que diré que no es poden resoldre sense que hi hagi una desagregació. I això és la primera mesura que cal prendre. És la gran urgència que tenim, des de molts punts de vista —ja ho sap tothom, la Cambra n'és tota conscient—, de la construcció immediata d'uns equipaments penitenciaris deguts, dins de l'àrea de Catalunya.

Segurament, també m'atreveria a dir que calen més recursos, i això no depèn de nosaltres, depèn del pressupost de presons, i d'això, en el moment que se'ns traspassin, n'haurem de parlar. Calen més recursos sanitaris, estrictament sanitaris, em refereixo ara, dintre de les presons. Calen consignacions perquè certs especialistes es puguin desplaçar amb més freqüència a les presons. Calen més recursos per a adquirir material per a fer aquesta labor de sanejament. Calen més dotacions de personal sanitari. El Conseller de Justícia i jo estem absolutament d'acord en aquests aspectes, i cal —no cal dir-ho— pensar en l'absoluta necessitat de crear, entre els centres nous que es van a fer a Catalunya, un hospital penitenciar.

No hi ha dubte que, perquè els presos que hi hagi a la Model o que hi hagi en qualsevol altre centre penitenciar, sigui de preventius, sigui de compliment, de Catalunya, siguin ben tractats, cal que creem un hospital penitenciar. Actualment, determinats presos són enviats a l'Hospital Penitenciar de Madrid, de Carabanchel, i d'altres —ho ha dit abans l'Il·lustre Diputat senyor Espasa— són traslladats amb unes condicions deficientes a l'Hospital Clínic i Provincial. Insisteixo amb el «Provincial» perquè, segons la normativa vigent, els hospitals provincials haurien de tenir unes instal·lacions adequades i suficients per a atendre reclusos que, eventualment, hagin de rebre aquests serveis. L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, entre altres defectes —i això no vol dir que sigui un hospital defectuós, és un hospital excellent des de molts punts de vista—, entre altres insuficiències, diguem-ne, té aquesta, té el fet que no té una instal·lació adequada per a atendre els reclusos de la Model. I, aleshores, el fet de portar allà un reclus, amb la vigilància, en sales o en habitacions on està junt amb d'altres, això és una problemàtica que, naturalment, és molt complexa i que pot —i a vegades ha portat— portar molts

problemes. Per tant, una altra de les coses que nosaltres tenim ben decidida és que cal un hospital penitenciar.

Mentrestant, què més podem fer? Doncs, el que podem fer és el que hem fet fins ara: oferir la col·laboració a les institucions, a l'administració d'aquestes institucions, als directors, fer informes com el que hem fet per a la Trinitat. Amb el Director de la Model vam quedar que també faríem un informe sobre... tot això és un tema complicat, perquè tampoc no depèn directament del Director de la Model. Però, en fi, s'ha posat en marxa la possibilitat, amb els permisos deguts, d'atacar dos camps molt greus o de contribuir des de fora a intentar resoldre dos camps, que ja he dit, molt greus: l'un és el problema higiènic, diguem, per entendre'ns; l'altre és el problema de la droga. En el problema de la droga, segurament, hi podrem fer poc, però sí que nosaltres, el Departament, que té un grup d'estudis de la drogodependència, que està fent una labor molt eficaç, hem posat a disposició del Director de la Model els coneixements, els especialistes que té aquest grup per tal que, si es creu oportú, entrin en contacte amb els metges propis de la Model per veure si es pot fer alguna cosa en aquest terreny.

És en aquesta línia, doncs —hi insisteixo: absolutament d'acord amb el que ha dit abans el Conseller de Justícia—, i seguint totes les directrius que ell ha dit, que el Departament de Sanitat i Seguretat Social està disposat a continuar prestant-li l'assistència que es cregui oportuna en aquest terreny tan important.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha torn de rèplica? *(Pausa)*

Preguntes amb resposta oral.

Podem passar, doncs, al darrer punt de l'ordre del dia, que són les preguntes amb resposta oral.

Pregunta a l'H. Sr. Conseller de Política Territorial i Obres Públiques sobre el port de Torredembarra

La primera de les preguntes de la llista és la que formula el senyor Laurèa Pérez, del Grup Socialista, a l'Honorable senyor Conseller de Política Territorial i Obres Públiques sobre el port de Torredembarra. Per a formular la seva pregunta té la paraula el senyor Pérez.

El Sr. PÉREZ I CIUDAD: Senyor President, senyores i senyors Diputats, anem a parlar d'una cosa que rarament no existeix, però la comentarem, i a veure si en treiem alguna cosa.

La pregunta va vinculada que, efectivament, es reconeix Torredembarra com a port de refugi, i aquest port no hi és. Es denomina i es coneix per les comarques com a «port fantasma». Llavors, creiem que ens veiem en l'obligació de preguntar, concretament, al senyor Conseller de Política Territorial i Obres Públiques a veure si aquest Consell Executiu té intenció que, d'una vegada, aquest port es porti a terme, ja que segons es diu, per Decret del 22 de desembre del 49, s'atorga a Torredembarra un port de refugi, es fa un estudi previ el 25 de setembre de 1950, i queda aprovat el 14 d'abril del 51; a partir d'aquí, fins a la data, no s'ha vist mai aquest port.

Torredembarra, indiscutiblement, és una vila marinera: hi ha dues-centes famílies que viuen de la pesca i que actualment s'han de desplaçar als ports de Tarragona o als de Vilanova per poder amarrar la flota pesquera.

També quedem una mica sorpresos quan veiem que en el *Butlletí Oficial* número 48, del 26 d'octubre de 1981, la Generalitat rep el port de Torredembarra, i que, en concret, ara fa pocs dies, surt un Projecte de Llei de Creació de Comissió de Ports de Catalunya, i que la Generalitat, concretament el Consell Executiu, dona a Torredembarra com a «port realitzat». És sorprenent. I, per això, el motiu de la pregunta és que ens clarifiquin, concretament si és que aquest Consell Executiu, ho repeteixo, té intenció de fer l'esmentat port, o, si no és així, que ens digui clarament el projecte que té sobre aquest.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Per a contestar la pregunta té la paraula l'Honorable senyor Conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Senyor President, senyores i senyors Diputats, bé, sobre l'anomenat «port fantasma», nosaltres el que hem de dir és que Torredembarra ha figurat sempre adscrita a la CAPE, a la Comissió Autònoma de Ports Espanyols, i per això només cal veure les memòries dels diferents anys de l'esmentat organisme.

Així ens va ser traspassat; la seva adscripció és deguda a unes instal·lacions de varada per a barques de pesca de les quals disposa. No es tracta, evidentment, d'un port, però tampoc no es tracta d'un port fantasma, com s'ha afirmat, sinó d'un esmentat organisme, jo en diria, pesqueres, molt dolentes, molt dolentes, però d'un esmentat organisme pesqueres assignades, ho repeteixo, a la CAPE i ara a la Generalitat.

Jo voldria que quedessin les coses clares, per això hi ha presentat aquest Projecte de Llei de la Comissió de Ports de Catalunya. Del grup de ports traspassats, és a dir, quan es traspassen els ports a la Generalitat, hi ha un grup de ports que depenen de la CAPE i que passen, per dir-ho així, a dependre, passaran a dependre ara, amb el Projecte de Llei aquest, quan sigui aprovat per aquest Parlament, a la Comissió de Ports de Catalunya, organisme autònom, que té la seva política, a través que recapta, que té uns ingressos i que té, també, unes despeses d'inversió.

Pel que fa referència a la política de la Comissió de Ports de Catalunya, actual, provisional, per dir-ho així, la que funciona en aquests moments —que, de fet, diguem-ne, és la que existia ja en el moment del traspàs, adaptada per decret a les circumstàncies vigents, és a dir, havent substituït els càrrecs dels diferents ministeris pels dels departaments de la Generalitat, en la qual hi ha una àmplia representació dels municipis afectats, i jo diria també un ampli espectre polític—, ha estat, fins ara, la de dedicar preferentment les inversions a millorar les infraestructures i instal·lacions dels ports existents.

En segon lloc, li haig de dir amb tota sinceritat —ja veu que seria més fàcil dir una altra cosa— que la Comissió de Ports de Catalunya, l'existent, la provisional, no té prevista cap inversió per a obres portuàries a Torredembarra.

En tercer lloc, una representació de l'Ajuntament, de la Confraria de Pescadors i del Club Nàutic de Torredembarra ha demanat informació a la Direcció General de Ports i Costes,

per tal d'iniciar la tramitació de la sol·licitud d'un port esportiu-pesquer a Torredembarra.

En quart lloc, cas que aquesta sol·licitud sigui presentada a la Direcció General, s'haurà de tenir en compte la proposta no de llei envers la ubicació de ports esportius, és a dir, d'ajornar, per dir-ho així, la sol·licitud o la concessió d'aquest port esportiu en funció del que en podríem dir l'estudi concret, general, de costes de la ubicació dels ports esportius.

Tanmateix, senyor Diputat, jo no voldria dir que tot això que jo li he dit sigui definitiu. Aquí hi ha dos fets posteriors a tot això que d'alguna manera poden condicionar, doncs, tota la política de ports: un, veure, aquest Parlament, com resol el fet de la Comissió de Ports de Catalunya, és a dir, no la provisional, sinó la definitiva; la formació, els components, la gent que formi part d'aquesta Comissió de Ports de Catalunya, i em penso que això en aquests moments és en tràmit de Ponència, em sembla, de Política Territorial.

D'una banda, per tant, aquesta Comissió de Ports de Catalunya és la que, com a organisme autònom, haurà de decidir quina és la política que s'ha de seguir i quines són les inversions que s'han de seguir, i en segon lloc, també, senyor Diputat, dir-li que, evidentment, en qualsevol cas, el fet que, via pressupost de la Generalitat, es poden assignar recursos a aquesta Comissió de Ports —que, evidentment és un organisme autònom, però que també pot tenir ingressos que li vinguin via pressupostos de la Generalitat— i que, per tant, es poden augmentar aquests ingressos que tingui aquesta Comissió de Ports.

D'altra banda, jo m'ofereixo a rebre'l, vostè amb aquesta Confraria de Pescadors, o si la Confraria de Pescadors té diferents representants, o la representació de l'Ajuntament té diferents representants, jo m'ofereixo, juntament amb el Director de Ports, a tenir juntament amb vostès un canvi, un intercanvi d'opinions per tal de veure exactament quines són les autèntiques necessitats i els autèntics desitjos d'aquestes dues-centes famílies que vostè ha citat, de Torredembarra; fent-li esment altra vegada, tanmateix, que la decisió última de com es porta la política d'inversions, que és a la que vostè fa referència, de la construcció de ports, és, en aquests moments, de la Comissió de Ports de Catalunya provisional, i serà, en el futur, de la Comissió de Ports de Catalunya, quan sigui ja elaborat el Projecte de Llei que és en aquesta Cambra i quan sigui definitiva-ment aprovat per aquesta.

En tot cas, senyor Diputat, vostè sap que se li va oferir tenir tota mena de canvis d'impressions respecte al que en podríem dir el futur del que són avui dia unes simples instal·lacions de varada de pesca per a veure exactament si dintre de la planificació que aquesta Comissió de Ports de Catalunya vol fer, un port de pesca, exclusivament —suposo que ja no serà l'esportiu, perquè l'esportiu quedaria dintre d'aquesta altra proposició no de llei—, hi cap un port pesquer a Torredembarra.

Res més, senyor President. Res més, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Laureà Pérez té la paraula per a replicar o repreguntar.

El Sr. PÉREZ: Senyor President, senyors i senyores Diputats, molt breument, dono les gràcies al senyor Conseller per la resposta, però, no obstant això, el que voldria clarificar és que no hi ha ni varada per a les barques a Torredembarra, i

això ho sap tan bé vostè com jo. Vostès saben que hi arriben les barques i s'han de treure fora de l'aigua amb l'esforç humà, és a dir, posant-se a coll els mateixos pescadors. El que sí que jo recullo són les ofertes que em dona vostè per a rebre una comissió, i jo li puc dir que aquesta comissió li farà una visita, l'acompanyaré jo personalment també. No és que sigui simplement la confraria, sinó que és el mateix ajuntament, com vostè ha dit bé, és la mateixa confraria de pescadors, és la mateixa associació de veïns del barri marítim de Torredembarra, i crec que amb això representa la majoria de les forces cíviques de Torredembarra, que des de fa molts anys tenen un gran interès que aquest port es porti a terme mínimament.

A mi m'ha estranyat —bé, no me n'he estranyat jo, sinó tothom, i potser sortirem una mica del tema, i agrairia al senyor President que em perdonés un moment si és que surto una mica del tema—..., és que la pregunta que es fan a Torredembarra és si la Generalitat sabia o no sabia en les condicions a què se li traspassava aquest port que no existia. I llavors creuen que aquest Consell Executiu, i aquesta Conselleria concretament, hauria hagut de forçar les negociacions, que si realment donaven com a fet el port i el traspassaven com a port, si el port no existia, que hagués anat acompanyat d'una compensació econòmica, per a mínimament poder haver portat a terme alguna cosa, fer aquest port de refugi que inicialment és diu que és Torredembarra.

Res més, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: L'Honorable senyor Conseller desitja intervenir novament?

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES (*de l'escó estant*): Només per un aclariment, senyor President. Senyor Diputat, evidentment, la seva segona intervenció fa referència a discutir una mica la qüestió del traspàs del port. Bé, jo em mantinc en el fet que ja en les memòries de l'urbanisme del CAPE figura el port de Torredembarra, figura la quantitat del trànsit, ínfim, que hi ha hagut en el port, entre cometes, de Torredembarra. Per tant, alguna cosa deu haver-hi; deu haver-hi una petita, ni que sigui una ínfima instal·lació de varada, però alguna barca pot arribar-hi perquè puguin realment descarregar les quantitats que surten en les memòries del CAPE.

En tot cas, no es tracta, com vostè sap, de discutir ara si el port és gros o si el port és petit, o si això havia de portar en conseqüència una compensació per al port o una concessió per al port. Del que es tracta és de veure, entre tots plegats en aquesta Cambra, si en la planificació, i com a resultes de la Proposició no de Llei que va presentar un altre Grup en aquesta Cambra, que s'ha de fer de les nostres costes, i que per tant és el que està estudiant el nostre Grup, s'ha de fer el port pesquer de Torredembarra o hi ha altres, per exemple, prioritats, perquè, com vostè sap, els recursos, en aquest cas els recursos pressupostaris de què disposem, no són excessius. Vostès saben que hi ha un altre Grup parlamentari molt interessat pel port pesquer de Badalona, per exemple. I, per tant, també s'ha de decidir en aquesta política de prioritats exactament. I és la Comissió de Ports de Catalunya, en què, repeteixo, no és el Consell Executiu qui té la majoria, sinó que és una comissió de ports oberta als alcaldes de cada una de les circumscripcions electorals, en aquest cas de cada una de les comarques costeres, qui té la darrera paraula sobre la política d'inversions que

s'ha de fer.

Res més, senyor President. Moltes gràcies.

Pregunta al Consell Executiu sobre l'actuació d'aquest davant el curs escolar 1981-1982

El Sr. PRESIDENT: La següent pregunta és la formulada pel Diputat senyor Lorda, del Grup Socialista, al Consell Executiu sobre mancances i anomalies observades en el començament del curs escolar 81-82. Per a formular-la el senyor Lorda serà substituït per la Diputada senyora Marta Mata.

La Sra. MATA: Senyor President, senyors Diputats i senyores Diputades i senyor Conseller, lamento que per raons de salut el meu company senyor Lorda no pugui presentar personalment la pregunta que ell va fer, no solament perquè la va fer ell, sinó perquè com a secretari general de FETE d'UGT de Catalunya ha seguit molt de prop el tema i fins i tot té obert un diàleg amb la Conselleria, dins del qual s'inscriu aquesta pregunta parlamentària.

Es refereix la pregunta, en concret, al contrast entre cert triomfalisme o cofoisme per les declaracions oficials respecte al començament de curs, declaracions del mateix President del Consell en aquesta tribuna, declaracions més modestes però també autocomplaents dels membres de la Conselleria. He de confessar que aquest núvol de complaença gairebé ens va convèncer en certa manera, només en certa manera, perquè prou vèiem que la possible millora en el començament de curs era, d'una banda, purament administrativa —consistia especialment en un avenç del calendari de contractacions, etc.—, i es remarcava pel respecte, gairebé reverència, amb què els municipis de tot color volen considerar la tasca primerenca de la Conselleria, essent com és el començament del curs una conjuntura conflictiva, segons una tradició recent. El nostre Grup parlamentari comparteix aquest respecte. Ho hem fet patent des d'aquesta tribuna. Però el respecte que ens mereix la situació de l'ensenyament a Catalunya no ens permet deixar de considerar i de preguntar sobre les mancances de tota mena ja massa nombroses detectades aquest mateix començament de curs.

De més elemental a superior, pot dir-nos el senyor Conseller què ha passat o què passarà amb les unitats de parvulari per a nens de tres i quatre anys, amb aules habilitades per ajuntaments i no dotades per la Conselleria? I l'educació general bàsica, quina sistemàtica ha seguit la millora de les *ratios* nens/aula, nens/mestre? I les classes especials o de recuperació, són encara més necessàries quan les *ratios* van malament? I la millora i fins a vegades només la continuïtat de l'ensenyament de i en català? I les classes d'ètica per a optar al costat dels de religió? I el tractament dels drets humans aprovat solemnement per aquest Parlament?

Però allà on les nostres qüestions han de ser forçosament més agres és en el cas dels ensenyaments mitjans, perquè aquí ni tan sols es produï la puntualitat en el començament de curs. El 20 d'octubre es presentava aquesta pregunta, formulada quan dels 119 instituts d'ensenyament de batxillerat 27 encara no havien començat el curs; mancaven 45 professors, segons es va informar a la mateixa Junta de Directors de Centres; les classes d'ètica o de drets humans, les de música, eren igualment desateses; moltes de català eren fetes per especialistes

d'altres matèries, i no parlem del desgavell —per emprar un terme suau— en l'adjudicació de places amb incompliment d'acords entre centrals sindicals i Conselleria, i d'altres afers més greus i més vergonyosos que han motivat ja una interpellació del nostre Grup. O afers que ja havien donat lloc a una resolució d'aquest Parlament, com ara el cas del Pla d'urgència de Santa Coloma, traduït en manca d'instal·lacions encara per als aspirants a formació professional i l'emmagatzament dels de batxillerat. Tot plegat només el 42% de les places necessàries en aquesta població i nivell d'ensenyament, com constata el «Full» d'aquest dilluns amb aquests titulars: «En Santa Coloma, la mayoría de los ladronzuelos tienen menos de 16 años» Bon pla d'urgència!

La pregunta del Diputat senyor Lorda és respecte a quina explicació dóna la Conselleria d'aquest conjunt de situacions. Sabem d'algunes explicacions que ens poden ser donades, però hem de manifestar que no ens satisfan. La limitació de recursos —repreguntàriem per què s'ha admès així en els traspassos—, dificultats amb el personal traspasat, no les volem ni les podem admetre. Si existissin, s'han de resoldre amb una política clara, nova, que és precisament la gran mancança que la nostra pregunta vol remarcar.

Quina nova política, quina nova imatge, quin nou projecte de sistema educatiu a Catalunya ha estat el nord d'aquest començament de curs? A quina edat comença el sistema educatiu com a tal? Com queden o no queden penjats els cursos del vell pre-escolar davant del novell cicle inicial? Com ha variat aquest curs, i en funció de què, la proporció entre nens escolaritzats a l'escola oficial i nens escolaritzats a la privada? Quina resposta s'ha donat a les escoles que volen fer el pas? Quina actuació de la Conselleria en aquest començament de curs permet besllumar una política clara respecte a l'ensenyament mitjà, obligatori i no obligatori? Per què precisament quan es dóna la paradoxa digníssima que les universitats catalanes abans de ser traspasades ja accepten i reclamen l'orientació de la Conselleria, sovint l'han d'obtenir a través de la Comissió de Cultura d'aquest Parlament, com sap el senyor Conseller?

Aquesta és la resposta que la nostra pregunta demana, una resposta de projecte educatiu que pugui satisfer la situació de soledat en què s'han sentit aquest començament de curs tants centres, des de l'escola bressol a la universitat, tants mestres, tants pares, tants municipis. Resumint, hem fet aquesta pregunta, més que perquè consti el molt o massa que no ha anat bé aquest començament de curs, a fi que consti l'explicació dels projectes de la Conselleria per a solucionar-ho en el marc d'un gran projecte educatiu.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Per a contestar la pregunta té la paraula en nom del Consell Executiu l'Honorable senyor Conseller d'Ensenyament.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Senyor President, senyores i senyors Diputats, jo, al mateix temps que desitjar un prompte restabliment del Diputat senyor Lorda, voldria dir inicialment que la sèrie de qüestions i de preguntes que m'acaba de formular la Diputada senyora Marta Mata són una sèrie de qüestions i preguntes molt diferents de les que en definitiva m'havia formulat en el text el Diputat senyor Lorda. Aleshores, jo, d'acord amb el Reglament, em permetré respondre la pregunta del Diputat senyor Lorda, i, en tot cas,

un altre dia podríem passar a algunes de les observacions que m'ha fet la senyora Diputada Marta Mata, que com sempre em mereixen els majors respectes.

Quan el senyor Lorda em va fer aquesta pregunta jo li vaig agrair que l'hagués formulada, i li ho vaig agrair per dos motius. El primer, perquè sóc testimoni de la seva preocupació per l'ensenyament, com ho he pogut constatar en les diverses ocasions en què n'hem parlat, en diverses converses que hem tingut sempre amb profunditat i claredat, i a què s'ha referit la senyora Diputada, i les quals jo confiava que haurien pogut esvaïr alguns dels dubtes que tenia el Diputat senyor Lorda, i que es tradueixen en la seva pregunta. També voldria aquí fer constar que la federació sindical de la qual el Diputat és secretari general ha mantingut una constant relació amb el Departament d'Ensenyament, i que aquesta relació ha estat generalment activa, de col·laboració i també de defensa dels drets dels seus afiliats i dels ensenyants, tot i que, per no dir-ho, s'han produït algunes vegades problemes i qüestions en les quals no hem coincidit, o, millor dit, en els quals encara no estem d'acord.

El primer motiu seria, doncs, el de desitjar que les meves paraules avui aconseguissin respondre els interrogants que sembla que encara té plantejats el senyor Lorda, i no podré, perquè seria molt extens, també respondre als interrogants que té plantejats la senyora Marta Mata.

El segon motiu és que aquesta pregunta em permetrà explicar a aquest Parlament algunes de les qüestions de les quals hem anat informant, tot responant a les preguntes dels representants dels mitjans de comunicació, i em permetrà també referir-me a alguns punts avançant-me a la sessió informativa que va ser demana al meu Departament pels Diputats del Grup Centrista.

Dit això, voldria dir-los que he llegit —no cal dir que amb molta atenció— el text escrit de la pregunta que ha formulat el senyor Lorda, que avui ha completat d'una manera molt extensa la senyora Marta Mata, i al qual intentaré donar resposta. Si se'm permet, i vull expressar-me amb la major correcció, no sembla coherent deduir de l'exposició de motius que feia el senyor Diputat la conclusió del seu text que el panorama és desolador. I potser cal dir-ho, perquè davant tots els problemes, dèficits, defectes i mancances del nostre sistema educatiu, als quals jo m'he referit moltes vegades —jo m'hi he referit moltes vegades—, senyora Marta Mata, l'esforç realitzat, i també els resultats que s'estan assolint en alguns aspectes importants, permeten deduir més aviat que, malgrat els nombrosos problemes existent, aquests s'estan afrontant i que els resultats, en alguns casos són satisfactoris.

Aviat farà un any que haurem rebut els traspassos dels serveis d'ensenyament no universitari. Vàrem dir aleshores que l'esforç principal i fonamental, el realitzaríem per assumir-los de la millor manera possible i per posar en funcionament la nova Administració catalana. Això, crec que ho hem aconseguit, i puc assegurar-los que ha calgut un gran esforç per arribar-hi, i permetin-me remarcar la dedicació i la voluntat i la bona disposició tant dels funcionaris traspasats com de tot el personal incorporat a la Generalitat.

Els alts càrrecs del Departament han treballat sense descans, i a aquest esforç crec que es deuen les millores que potser el senyor Lorda i la senyora Marta Mata no han pogut constatar,

però puc assegurar-los que a mi m'ho han fet palès grups significats de pares i d'ensenyants.

El curs no ha començat amb retard. La gran majoria dels professors d'EGB van anar a treballar el primer dia de setembre, i els inspectors també, i en aquest sentit, la programació es va complir, i això permeté que el dia 14 de setembre s'iniciés el curs en la pràctica totalitat de les escoles d'ensenyament primari.

Pel que fa referència als ensenyaments mitjans, el començament del curs va ser prou normal a la formació professional i en els instituts de batxillerat, els quals van tenir, efectivament, més problemes. El dia primer en van començar 60 d'un total de 119, el 50,42% del total, i el dia 5 —tercer dia de classe— havia començat el 82% de la totalitat. En canvi, l'any passat va ser a l'inrevés: el dia 5 havia començat només el 15% en comptes del 85% d'enguany. El dimarts, dia 6, quart dia de classe, havien ja arribat al 90% —en quedaven 13—, i l'últim va començar el dia 16. Problemes sí. Panorama desolador no. Millora notable en relació amb els anys anteriors.

Si bé el nomenament del professorat d'EGB va acabar el dia 8 d'agost, vint dies abans que el curs passat, és cert que els primers dies de curs van manca alguns professors a poblacions com Terrassa i Sabadell, a les quals es referia el senyor Diputat en la seva pregunta, en fer referència al Consell municipal de Sabadell. Ara bé, aquestes incidències no poden atribuir-se al Departament, sinó al fet que diversos professors nomenats, fent servir el dret de consort o el mecanisme de les comissions de servei, van obtenir en els primers dies de setembre una plaça en escoles públiques d'altres localitats de l'Estat; molts d'ells a les seves poblacions d'origen. Per tant, no van ocupar la plaça que tenien assignada i, a més a més, no ho van comunicar amb l'antelació que hauria estat desitjable. Aquesta situació, però, va tenir una durada molt limitada, ja que es van fer amb tota diligència els nomenaments corresponents per substituir els absents. D'altra banda, respecte al total dels nomenaments, el percentatge dels professors que no es van presentar al seu lloc de treball a l'inici dels curs va ser només d'1,5% sobre un total aproximat de 20000 professors, i aquest és un percentatge que difícilment justifica qualificatius massa extremosos.

Hi havia una referència en la pregunta del senyor Lorda als objectius dels serveis territorials d'ensenyament, pel que fa concretament a Girona. Doncs bé, alguns objectius que anuncià el Cap de serveis territorials a l'Escola d'estiu s'han assolit. Per exemple, el puntual inici del curs, i també el d'informació. Precisament el servei territorial de Girona ha publicat i distribuït ja dos butlletins informatius, i se'n preveuen més. D'altra banda, també a Girona funciona un Consell assessor, que ve a ser un òrgan consultiu, informal, del Cap del servei territorial. En aquest Consell es troben representats les escoles universitàries de formació de professorat, els instituts de ciències de l'educació, professors d'EGB i professors de batxillerat i de formació professional.

D'altra banda, jo estic convençut que, als Caps dels serveis territorials, no els serien de cap utilitat aquells Consells assessors de les antigues delegacions, que tan formalment es reunien una vegada l'any. I entenc que els nostres Caps de serveis han d'estar en contacte permanent amb totes les instal·lacions educatives i màximament disponibles envers els administrats.

D'altra banda, com que nosaltres volem fer una política educativa per a tot Catalunya, hem de servir-nos d'un Consell d'Ensenyament com el que tenim; un Consell que presideix el Conseller d'Ensenyament que els està parlant, en el qual tenen cabuda els Caps dels serveis territorials i professionals de l'ensenyament, dels diversos nivells i de diferent procedència geogràfica.

Quant a la informació a les escoles, hem de recordar que el *Butlletí Informatiu de la Direcció General d'Ensenyament Primari* —aquest full d'informació a les escoles— és ja al número 9, i crec que ha estat i és un bon instrument de divulgació i d'informació.

Pel que fa a la inspecció, a la qual també es referia el senyor Lorda, jo he dit moltes vegades, o diverses vegades —i crec que tots hi estem d'acord— que la inspecció és una eina imprescindible i necessària per al bon funcionament del sistema educatiu. Els inspectors són persones professionalment ben qualificades, que han aportat la seva experiència, el seu treball, a la nostra Administració. Per cohesionar la inspecció i organitzar-la, va crear-se per Decret 181/1981, del 2 de juliol —*Diari Oficial de la Generalitat* del 15 de juliol— el Servei d'Inspecció, i, el mes passat vam nomenar els nous inspectors en cap per a cada un dels Serveis territorials.

Finalment, hem convocat ja els concursos per al nomenament, en comissió de serveis, d'inspectors extraordinaris. Es pot dir, en definitiva, que hi ha hagut moltes converses i sessions de treball i, fins i tot, problemes referents a la inspecció, però no és exacte dir que hi ha hagut confusió.

En relació amb la *ratio* professor/alumnes —l'1,35, com deia el senyor Lorda— no hi ha hagut en termes generals cap altre desequilibri que el que pugui referir-se a les escoles unitàries que s'han obert de nou. Alguns d'aquests centres, 15 només en els municipis de Lleida, oberts a petició de pares i d'ajuntaments, estan efectivament desequilibrats per manca d'alumnes, però, senyors Diputats, crec que ningú no pot queixar-se d'aquesta mena de desequilibris.

Pel que fa al batxillerat, haig de recordar a tots vostès que la política que ha seguit darrerament el Ministeri d'Educació ha estat la de reduir les inversions en batxillerat i augmentar, en canvi, les de formació professional; que aquesta política, evidentment, s'ha reflectit en els pressupostos públics dels darrers anys, i, per tant, en les transferències que hem rebut i que avui administrem.

Per al curs 1981-1982, la Llei 21/1981, del 6 de juliol, havia previst una plantilla total de 37567 professors de batxillerat a tot l'Estat, amb un increment respecte a la plantilla anterior de només 224 places del cos de catedràtics numeraris de batxillerat, i només 712 del cos de professors agregats. Amb aquest reduït augment de plantilla, el Ministeri optà per autoritzar augments de professorat, exclusivament per a centres de nova creació. A Catalunya, enguany n'hem inaugurat dos —a Tarragona i a Ripoll—, i, per tant, només ens corresponien 73 nous professors. Tanmateix, la demostració de com eren de peremptòries les nostres necessitats, va fer que, després de moltes gestions, tinguéssim un augment suplementari de 100 professors més, amb la qual cosa vam poder incrementar l'oferta d'escolarització pública en els nostres centres de batxillerat en més de 4 000 noves places. Haver obtingut això, malgrat les restriccions —aquest increment de 4000 noves places—, és

una de les coses de les quals —em permetran que els ho digui—, em sento satisfet.

Per a aquest curs i, per tant, des del començament d'aquest curs, s'han posat en marxa algunes accions correctives de determinades situacions que s'havien produït anteriorment. Ha estat una tasca absolutament necessària per a evitar una degradació del sistema públic d'ensenyament en aquest nivell de batxillerat. En citaré algunes: l'establiment de plantilles orgàniques de professorat adequades a la utilització òptima de la capacitat física dels 119 instituts de batxillerat de Catalunya; l'acabament de situacions anòmales i sovint discriminatòries en què es trobava una part del professorat, anivellant els horaris de dedicació, i suprimint horaris forçosament compartits amb divesos centres; l'adequació, en molts casos —dissortadament no ha estat possible fer-ho en tots— de la titulació dels professors amb l'assignatura que expliquen; l'exigència i el control d'una major dedicació del professorat als centres, amb la regulació de llurs horaris de permanència. És evident —vostès ho comprendran— que alguna d'aquestes mesures —repeteix que són necessàries— pot haver produït alguna incomoditat personal i algun canvi respecte a anteriors situacions del professorat, però la nostra obligació, i no vull defugir cap responsabilitat, és gestionar el nostre sistema educatiu de la manera més adient amb els interessos generals.

D'altra banda, aquesta regulació de dedicacions ens ha permès obrir una via que espero que produirà ben aviat fruits molt estimables. Em refereixo a la generalització del reciclatge en català per al personal no docent i docent de batxillerat, dins dels mateixos centres i amb els recursos humans del professorat de català de cada institut.

És aquesta una iniciativa que confiem de poder estendre en el futur a altres nivells educatius en la mesura de les nostres possibilitats.

Quant a la referència concreta a l'assignatura d'ètica al batxillerat, avui optativa com a alternativa a l'assignatura de religió, el cert és que en alguns cursos només s'ha anat donant realment quan els alumnes inscrits arribaven a constituir grups d'un mínim de vint alumnes, amb la qual cosa la seva presència al pla d'estudis era, sovint, només nominal.

No hem disposat de recursos per a canviar aquesta situació tan poc presentable, ni tampoc no ens ha estat possible atendre una part de la demanda d'aquesta assignatura, quan superava les possibilitats del professorat adscrit al centre i exigia, per tant, un increment de dotació. En aquests casos, la nostra opció no ha estat gens dubtosa: hem dedicat tots els nostres recursos —els escassos recursos de què abans els he parlat— a incrementar l'oferta de llocs escolars, molt especialment a atendre les peticions, d'incriure's al primer de batxillerat, dels alumnes que han acabat el vuitè curs d'educació general bàsica i que, en cas contrari, haurien hagut de romandre sense possibilitat de prosseguir llurs estudis.

Governar és, massa sovint —vostès ho saben bé— triar entre dues solucions insatisfactòries; he hagut de prendre la responsabilitat de decidir i he triat resoludament la solució de més abast social. D'altra banda, vull significar que l'ètica no s'ha suprimit, ni de bon tros, bé que no s'hagi pogut oferir a la totalitat de l'alumnat. Jo espero que per al curs vinent, aquest problema pugui tenir una solució millor i puc assegurar-los que maldarem per trobar-la.

En relació amb els drets humans la incorporació de l'ensenyament dels quals en l'ensenyament no universitari s'aprova al Parlament de Catalunya, val a dir que aquesta temàtica s'ha inclòs en la programació del cicle inicial de l'educació general bàsica i que les orientacions i els programes de parvulari i del cicle inicial de la Direcció General d'Ensenyament Primari recullen aquest important aspecte de la formació de l'ésser humà.

D'altra banda, amb la col·laboració del Departament s'ha distribuït a totes les escoles una publicació de la Creu Roja que s'ha editat amb la cooperació de la Caixa de Barcelona, que s'intitula «L'educació dels drets humans», la qual constitueix una eina vàlida de difusió d'aquests principis.

Pel que fa a la segona etapa d'educació general bàsica i a l'ensenyament mitjà, podem dir que s'han creat dos grups de treball, que han estat elaborant uns documents base per a l'explicació i la divulgació dels drets de l'home als alumnes d'aquests nivells. En el cas de la segona etapa, s'ha format una comissió integrada per persones de la Direcció General d'Ensenyament Primari i persones de fora que han treballat els diferents aspectes de la declaració, que es concreten en una programació que aviat es convertirà en una ordre.

Quant a l'ensenyament mitjà, es va posar igualment en marxa una comissió formada per tres catedràtics de filosofia i dos de geografia i història, els quals han donat per acabada la seva feina en presentar un document sobre la Constitució i l'Estatut que recull, precisament, aquells aspectes de la divulgació dels drets humans que no inclou l'actual programació estatal de filosofia. Aquest text, definitivament enllestit, serà posat a la disposició de tots els docents i enviat a tots els centres.

Amb tot el que he exposat, que vostès han tingut la paciència d'escoltar, espero que hagi quedat prou clar, pel que fa referència a l'inici d'aquest curs acadèmic, que difícilment pot parlar-se d'anomalies que configuren un panorama desolador. D'anomalies, ben segur que n'hi ha en tota la gestió humana, i sempre n'hi haurà, siguin quins siguin els responsables, però entenc que moltes de les anomalies que havien presidit anteriors començaments de curs han estat superades, o almenys paliades, efectivament, com deia la senyora Diputada, amb la bona col·laboració i ajut dels ajuntaments de Catalunya que han col·laborat amb el Departament per fer d'això una realitat.

En allò que sí que haig de donar la raó a la senyora Diputada és quan es refereix a mancances. Aquestes mancances existeixen, dissortadament, en el sistema educatiu que ens ha estat transferit, però fer-les desaparèixer és molt més un problema pressupostari que no pas administratiu. Un problema pressupostari generalitzat a tot l'Estat espanyol, i, de cap manera, atribuïble a aquest Consell Executiu ni a aquest Parlament.

El que sí que puc afirmar a les senyores i senyors Diputats, i amb això acabo, és que aquest Conseller i el seu equip han fet, i fan, tot el possible per administrar, escrupolosament i amb la màxima eficàcia, els recursos dels quals hem pogut disposar; que alguns aspectes, malauradament no tots, de la gestió de l'ensenyament no universitari a Catalunya, han millorat sensiblement respecte a anys anteriors, i que farem tot allò que sigui al nostre abast perquè continuïn millorant.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i

senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: La senyora Diputada desitja replicar o repreguntar?

La senyora Marta Mata té la paraula.

La Sra. MATA: Senyor President, senyors Diputats i senyores Diputades, senyor Conseller, he d'agrair la informació donada, que espero que sigui també millorada a la Comissió de Cultura amb la documentació necessària, però, de fet, em penso que hauran pogut constatar que aquell aspecte de la resposta que la nostra pregunta valorava més —el dels projectes de la Conselleria— ha estat menys tractat en aquesta resposta-defensa del que demanàvem. Coneixem i coneixíem el gran treball administratiu que la majoria dels funcionaris del Departament porten, però continuarem demanant, des d'aquest Parlament l'existència, el coneixement i el debat d'aquests projectes dins del marc d'un gran projecte educatiu per a Catalunya, sense el qual les mesures administratives no troben l'orientació correcta.

L'any 31, una Generalitat amb un Estatut molt més limitat en aquest camp, sense traspàs de competències educatives, va saber donar, potser per això mateix, aquesta imatge entusiasmadora de l'ensenyament, imatge que va arribar als Ajuntaments, a les escoles noves i velles, als mestres de tots els nivells, des dels parvularis a la Universitat Autònoma i fins als nens i nenes que eren en aquell moment a l'escola. En canvi, aquest any 1981, el primer de la nostra història en el qual l'ensenyament de Catalunya és governat des d'aquí mateix, la manca de resposta a les angoixes d'alguns, pensem que massa, pares, alumnes, mestres, centres i Ajuntaments, és encara la manca d'aquest projecte entusiasmador, que és el que ha produït, em sembla, de fons, la pregunta del senyor Lorda, allà on s'especificava aquest tipus de «desolació».

I ja sé que no li agrada la paraula, però penso que la seva resposta no ho ha aconseguit desfer-la del tot, tot i que realment ha quedat molt patent la voluntat de la Conselleria en la millora de la gestió. En això, ja hi estem d'acord.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: L'Honorable senyor Conseller té la paraula.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Senyor President, senyores i senyors Diputats, jo, efectivament, no he respost la pregunta que em formulava la senyora Marta Mata que era quin era el projecte educatiu de la Conselleria. Entre altres coses perquè això em fa l'efecte que correspondria probablement més en una sessió de treball de la Comissió.

Jo, simplement, he contestat a la pregunta que m'havia formulat el senyor Lorda, en la qual feia referència exclusivament a aspectes puntuals, que jo he intentat contestar i que deien que el curs ha començat «amb manifestes i de vegades molt greus deficiències». Però en la mesura que es referia al Consell Municipal d'Ensenyament de Sabadell, als objectius del Serveis Territorials de Girona, per exemple en allò que feia referència als Consells Assessors, en allò que feia referència a l'assignatura de l'ètica, a la *ratio* professor/alumnes, la pregunta que em formulava no era, no demanava quin era el projecte educatiu del Parlament, sinó que em deia quina explicació dóna el Consell Executiu a tot aquest seguit de mancances i anomalies, és a dir, no hi havia una referència en la política del Departament. Aleshores, jo comprenc quina és la inquietud o

la preocupació de la senyora Marta Mata, que jo comparteixo en algun aspecte, d'això crec que en podríem parlar molt i estic convençut que la meua resposta probablement, doncs, en alguns aspectes, en molts aspectes coincidiríem, de tasques que s'han fet i que poden suposar una millora en el plantejament del sistema educatiu. Però del que avui es tractava, en tinc la impressió, era una altra qüestió, la que jo tinc la confiança d'haver pogut contestar.

Moltes gràcies.

Pregunta al Consell Executiu sobre uns acords adoptats per la Universitat Autònoma de Barcelona, i sobre les mesures que pensa adoptar la Conselleria d'Ensenyament en relació amb aquests

El Sr. PRESIDENT: La següent pregunta és la formulada al Consell Executiu pel Diputat senyor Albert Planasdemunt, del Grup parlamentari dels Centristes, respecte a uns acords adoptats per la Universitat Autònoma de Barcelona relatius a l'ensenyament per a majors de vint-i-cinc anys. El senyor Planasdemunt té la paraula.

El Sr. PLANASDEMUNT: Honorable senyor President, senyores i senyors Diputats, ens va portar a formular aquesta pregunta al Consell Executiu el fet que el propassat mes d'octubre ens van venir a veure un grup de mestres, que estaven dedicats als cursos de formació d'alumnes i de preparació per a l'entrada a la Universitat per a majors de vint-i-cinc anys, davant la inquietud que sentien pel fet que haguessin desaparegut aquests cursos que estaven donant uns resultats tan positius a la nostra terra.

L'any 72, en el curs 72-73, s'iniciaren aquests cursos, amb un pla experimental, amb una entrada d'alumnes, amb una inscripció d'alumnes solament de cinquanta, entre homes i dones. Però arribem a l'any 1980, al curs 80-81, i ens trobem que aquest nombre ha crescut. Ja tenim a l'entorn dels cinc-cents dotze, que són els inscrits, i quan repassem les estadístiques ens adonem que s'ha fet un treball molt positiu per tal com aquestes persones, majors de vint-i-cinc anys, que ja tenen una experiència en la vida de treball, que ja tenen una experiència en un altre camp, veuen la necessitat imperiosa d'instruir-se més, i és quan senten aquestes ànsies d'entrar a la Universitat, i aquests cursos dóna la facilitat a aquesta necessitat que ells senten, és on troben la resposta. I, aleshores, referint-me a les estadístiques una altra vegada, trobem que arriben a ser un 70% d'alumnes, d'aquests que per aquest camí ingressen a la Universitat, que donen uns resultats positius. Val a dir també que aquests cursos s'han estat subvencionant sempre sense cap ajuda, la qual cosa portava la mecànica següent: quan sabien la inscripció d'alumnes que tenien, repercutien els costos, que comportava aquest ensenyament i el desenvolupament d'aquests cursos, directament sobre el mateix alumne, a diferència del que succeïa a la Universitat Autònoma de Madrid, allà on sí que estaven subvencionats per l'Estat. Aleshores, el 17 d'octubre, en una reunió que es té en la Junta de Govern de la Universitat Autònoma de Barcelona, es decideix que no se celebraran més cursos d'aquest tipus.

Nosaltres aquí veiem que es barra un camí importantíssim per a preparar homes i dones en aquesta tasca post-universitària amb un resultat positiu, com s'està donant, com

veiem que ha estat meravellós, i és el que ens portava a formular aquest dia la pregunta que avui sabem que ha donat ja realment una resposta positiva.

No vull de cap manera, senyor Conseller, pel fet d'haver formulat aquesta pregunta, subrogar-nos que hàgim promogut la resposta aquesta, afirmativa, per part de la Conselleria. Sé positivament que la dedicació plena que té aquesta Conselleria en aquestes tasques ha portat aquí, promogut també per una pregunta que es va fer a la Comissió de Cultura d'aquest Parlament el dia 19 d'octubre, i que ha tingut la resposta en la qual la Conselleria prega, i se'ns ha tramès a nosaltres, la qual cosa és d'agrair, en la qual la Conselleria prega a la Direcció de la Universitat Autònoma de Barcelona que torni a posar en marxa aquests cursos 80-81, 81-82.

Però queda un dubte aquí, per tal com el que es demanava és que es fes un ens, que es creés quelcom que assegurés aquesta continuïtat. I això no queda garantit amb la resposta aquesta —veiem que és una solució d'emergència el que s'ha buscat—, però sí que esperem, també d'aquesta Conselleria, que ens pugui donar una satisfacció: a veure què és el que emprendre per assegurar la continuïtat d'aquests cursos, que, d'altra banda, trobarien a faltar tant els docents com aquelles persones que es dediquen a aquesta tasca.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Per a contestar la pregunta, té la paraula l'Honorable senyor Conseller d'Ensenyament.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Li agraeixo molt, senyor Diputat, les seves paraules amables i la seva comprensió i el fet mateix que hagi anunciat que una bona part de l'objecte que va ser la formulació de la seva pregunta avui havia quedat resolt.

Efectivament, el Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, el professor Serra Ramoneda, es va adreçar, es va adreçar a aquest Conseller que els parla, a fi de comunicar l'acord de la Junta de Govern, a què es referia el senyor Diputat, de la dita Universitat sobre els cursos de preparació per a l'examen d'ingrés a la Universitat dels més grans de vint-i-cinc anys i exposar-me la problemàtica relativa als cursos esmentats. Com vostè deia, hi havia un acord de la Junta que aquests cursos ja no es fessin enguany i que, per tant, quedaven suspesos i eliminats.

Aquesta era una situació que em va preocupar molt, com sé que va preocupar el senyor Diputat, i vaig demanar al Rector de la Universitat Autònoma i a la mateixa Universitat que enguany continués organitzant els cursos, i per això vàrem gestionar —hi havia un problema també de local, aquests cursos es feien a l'Hospital de Sant Pau i no era possible continuar-los impartint allà —, aleshores, vàrem fer una sèrie de gestions en diversos instituts de batxillerat i en d'altres institucions per a la cessió d'uns locals adients. A causa de la dificultat d'utilitzar els instituts, per coincidència amb el batxillerat nocturn i per la impossibilitat d'utilitzar altres locals, també per incompatibilitat d'horaris, el Departament negocià amb la Universitat Politècnica de Barcelona la utilització de dependències seves, i aconseguí que es poguessin utilitzar, per a la preparació dels més grans de vint-i-cinc anys, per a l'examen d'ingrés, unes instal·lacions de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials.

La Universitat de Barcelona va accedir a aquesta petició d'aquests locals, i, per tant, aquesta proposta nostra, recollida per la Universitat, permetrà que aquest curs continuïn els cursos.

Pel que fa al futur dels cursos de preparació per a l'examen d'ingrés a la Universitat dels més grans de vint-i-cinc anys, vàrem arribar a un acord, el Rector de la Universitat Autònoma i aquest Conseller, per tal de constituir, des d'ara, una Comissió formada per membres del Departament d'Ensenyament i de l'equip de Govern de la Universitat Autònoma, que té la finalitat d'estudiar la viabilitat i la conveniència de la continuació d'aquests cursos i/o els efectes de la seva supressió. Vostès saben que un dels problemes que es planteja en aquests cursos és que fa dotze anys que els organitza la Universitat Autònoma però són uns cursos que afecten també les altres Universitats.

Per tant, semblaria coherent, en aquesta Comissió que hem constituït, trobar una solució que, d'alguna manera, al mateix temps que donés una resposta a aquesta necessitat, també fes possible la continuïtat dels docents i que també fes possible que hi hagués una distribució dels problemes i de les qüestions que planteja l'elaboració d'aquests cursos.

Aquesta Comissió, que ha estat ja constituïda, es reunirà properament i jo espero que en el transcurs dels pròxims mesos puguem arribar a trobar una fórmula adequada perquè els cursos es puguin continuar fent.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Planasdemunt desitja replicar o repreguntar? *(Pausa)*.

El Sr. PLANASDEMUNT *(de l'escó estant)*: Gràcies, senyor President. Solament, des de l'escó, per a agrair a l'Honorable Conseller la seva resposta, i, al mateix temps, en ell dipositem la nostra confiança, amb l'esperança que aquests cursos no quedaran de cap manera col·lapsats i que es podrà continuar endavant.

Moltes gràcies, senyor President.

Modificació de l'ordre del dia

El Sr. PRESIDENT: La pregunta següent era la formulada al Consell Executiu pel Diputat senyor Celestino Sánchez, del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat, relativa a la política a aplicar en la reestructuració dels sectors industrials de les comarques del cinturó industrial de Barcelona i a la participació de les centrals sindicals en aquesta. El Consell Executiu ha demanat posposar aquesta pregunta a l'Ordre del dia de la sessió vinent. *(Pausa)*.

Pregunta al Consell Executiu per tal que puguin ser determinades les responsabilitats de la intervenció d'una unitat de la Guàrdia Civil contra els obrers de l'empresa Estampaciones Sabadell, S.A.

El Sr. PRESIDENT: La següent pregunta és la que formula també el Diputat senyor Celestino Sánchez, del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat, al Consell Executiu sobre actuacions d'aquest per tal que puguin ser determinades les responsabilitats de la intervenció d'una unitat de la

Guàrdia Civil contra els obrers de l'empresa Estampaciones Sabadell, S.A. I hi ha una pregunta similar, formulada pels Diputats senyors Casares i García, del Grup Socialista, al Conseller de Governació relativa als mateixos fets.

La Presidència proposaria, per a alleugerir el debat, si els senyors Diputats que han formulat les preguntes hi estan d'acord, que el senyor Conseller de Governació pogués donar una resposta única, un cop els senyors Diputats haguessin exposat la pregunta. D'acord? *(Pausa)*. Doncs, té la paraula el senyor Celestino Sánchez.

El Sr. SÁNCHEZ: Senyor President, senyores Diputades, senyors Diputats, jo penso que avui el Parlament de Catalunya, a partir d'aquesta pregunta, discutirà i tindrà coneixement d'un problema molt greu. I greu perquè està passant d'una manera continuada, no simplement a Polinyà, sinó arreu de Catalunya, i, més concretament, a totes les poblacions on, d'una manera o una altra, la Guàrdia Civil intervé en els conflictes col·lectius.

Per a fer una mica d'història cal plantejar que Estampaciones Sabadell es plantejà un expedient de rescissió de contractes; que aquest expedient significa que, de tres-cents sis treballadors, cent trenta estaran al carrer, i que això es fa en una indústria que, independentment de les dades econòmiques, funcionava, i que hi havia un període de consulta que és legal en aquesta situació i que a partir d'aquest període de consulta la patronal, l'empresari, es va negar a discutir.

A partir d'aquí els treballadors, el comitè d'empresa va plantejar la necessitat de fer una vaga legal per plantejar la necessitat de la negociació col·lectiva, de la discussió i la resolució dels problemes que aquesta empresa tenia plantejats. Però en el període de consulta els diferents intents que va fer el comitè d'empresa per a negociar —i la mateixa Generalitat ha fet molts esforços per a intentar assentar aquest empresari— van ser insuficients. No va ser possible la negociació. I en aquest procés de negociació intervé la guàrdia civil, en tot aquest procés la guàrdia civil és a la porta de la fàbrica. Jo voldria plantejar un tema important perquè aquesta empresa, a partir d'una instància que tinc a les meves mans, aquesta empresa deu a la Delegació d'Hisenda de Barcelona la suma de vuitanta, prop de vuitanta-nou milions de pessetes per no haver pagat l'impost sobre la renda de les persones físiques. És a partir d'aquesta idea i d'aquesta situació concreta que el comitè d'empresa planteja la necessitat que els treballadors estiguin a la porta de l'empresa, i estiguin a la porta de l'empresa per a fer possible que l'empresari, a partir d'aquesta situació, no tregui la maquinària, no tregui el patrimoni que hi té dintre.

I aquesta situació es va degradant; d'una part, els treballadors intentant negociar, i d'una altra part, la presència de la guàrdia civil a la porta. Això arriba un moment que es concreta en la intervenció i la dissolució d'una assemblea de treballadors que en aquells moments estaven fent a la porta d'Estampaciones Sabadell, al voltant de 40 treballadors; 40 treballadors que són dissolts a cops de fusell per la guàrdia civil i dos d'aquests treballadors estan o han estat a l'hospital.

És a partir d'aquesta situació i que la negociació col·lectiva és un dels elements importants de la panoràmica laboral del Vallès occidental, de Polinyà, però de tot el cinturó industrial de Barcelona, que és necessari que hi hagi, no una resposta concreta i específica sobre com es resoldrà aquest tema, sinó,

essencialment, sobre quines actuacions o gestions ha fet o pensa fer el Consell Executiu per tal que puguin ser determinades les responsabilitats de la intervenció d'una unitat de la guàrdia civil contra els obrers de l'empresa Estampaciones Sabadell, en la qual han resultat ferits més de deu treballadors. I això, per què? Perquè pensem que aquesta actitud d'alguns patrons, i també d'alguns membres de la guàrdia civil, pot fer de la negociació col·lectiva una situació molt difícil, i que és important que aquest Consell Executiu faci un treball per situar al lloc en què de veritat ha de ser, la negociació col·lectiva, i és entre els empresaris, el treballador, i d'una altra part, l'Administració al lloc que li competeix, que les forces de seguretat de l'Estat han d'ajudar, d'una banda, que no hi hagi problemes, i d'una altra, a no crear-los com ha fet en aquests moments.

Moltes gràcies, senyores Diputades, senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Per a la formulació de l'altra pregunta, té la paraula el Diputat senyor Casares.

El Sr. CASARES: Senyor President, senyores i senyors Diputats, senyor Conseller. Hem formulat amb el Diputat senyor García una pregunta relativa als mateixos fets que acaba d'exposar i comentar aquí el Diputat senyor Celestino García, del Grup parlamentari del PSUC, o Celestino Sánchez, més exactament *(rialles)* i en tractar-se del mateix fet, lògicament era procedent —i així ho hem acceptat— que les dues preguntes fossin acumulades.

Els fets, evidentment, tal com van succeir, i els senyors i les senyores Diputats ho hauran pogut considerar tal com han estat exposats, van ser greus. I van ser greus, no tant per les conseqüències en si mateixes, com per l'efecte significatiu i simptomàtic que tenen. Han passat ja alguns anys des que les forces públiques havien perdut el costum d'interferir, d'una manera directa, en els conflictes socials, llevat de poques excepcions. I aquest és un cas on s'ha reproduït, malauradament, aquesta situació. D'aquí ve la gravetat del cas, com ve del fet que això s'hagi produït en unes circumstàncies d'un lloc, d'una zona territorial, on hi ha una concentració de problemes socials extraordinària que ha fet possible que a la premsa es pogués llegir que d'una manera inconscient, s'estava sobre un volcà i que hi havia una gran responsabilitat, en el sentit de no produir l'explosió d'aquest volcà.

Aquests són els fets greus, avui fa quinze dies, com ja s'ha dit: dos treballadors ingressen a la clínica Santa Fe de Sabadell amb traumatisme cranial com a conseqüència de l'acció de la guàrdia civil. Doncs bé, el que es tracta avui aquí de preguntar a la Conselleria, és, evidentment, quin coneixement té d'aquests fets, però sobretot en la nostra pregunta hi ha una intenció molt específica, que és la de saber si, com a conseqüència d'aquest coneixement dels fets creu o no que hi ha hagut una desproporció entre l'estímul que ha provocat la reacció de les forces públiques i l'abast d'aquesta reacció. Aquest és el problema important perquè, evidentment, el comportament dels treballadors ha estat descrit i ha estat explicat amb diferents mesures d'apreciació. Hi ha la nota del Govern civil, hi ha les notes de les centrals sindicals, però de totes maneres hi ha unes fets objectius: eren únicament un grup de 50 treballadors que no anaven armats, que no portaven objectes contundents, que eren en una actitud de defensa dels seus interessos laborals; que tractaven d'impedir, únicament i exclusivament

que es poguessin treure de la fàbrica aquelles peces que havien estat fabricades i que, d'acord amb la legislació laboral, gaudeixen d'una singular protecció, per tal com sobre elles es poden exercir els drets econòmics dels treballadors.

En aquests termes es comprèn que totes les circumstàncies abonaven en favor que el tractament d'aquest problema es fes d'una forma discreta, d'una forma pacífica, d'una forma raonable. Al costat d'això hi ha una reacció de la força pública que —tots vostès ho hauran pogut llegir— compareix amb no menys de quatre jeeps, dos cotxes de la guàrdia civil i comandats per un capità i per un tinent. En aquestes condicions es produeix això que els diaris n'han dit «la càrrega de la força pública contra els treballadors».

Per tant, jo demano al senyor Conseller si, pel coneixement que té dels fets, ha arribat o no a aquesta conclusió a què nosaltres hem arribat. Ha existit o no aquesta desproporció? I, en segon lloc, si ha tingut coneixement d'això, nosaltres li demanem què ha fet la Junta de Seguretat? Perquè, evidentment, el senyor Conseller ens dirà —quasi que jo li demanaria que això ens ho estalviés— que hi ha un problema de competències, que, evidentment, ell no mana la guàrdia civil, que ell no té força pública per a enviar a la fàbrica Estampaciones Sabadell; tot això ja ho sabem. Per això sí que li dic què fa amb la Junta de Seguretat. La Junta de Seguretat també podrà venir aquí i ens podrà, més o menys, explicar que té unes competències limitades a unes certes coordinacions entre dos elements: un que existeix, que són les forces d'ordre públic de l'Estat, i unes d'inexistents que són les de la Generalitat. No obstant això, el problema de la coordinació és un problema que, d'acord amb l'Estatut, l'article 13 i la Disposició Transitòria primera, pot ser, evidentment, interpretat amb uns criteris i amb una voluntat política que haurien de fer que aquesta Junta hagués hagut de preveure aquestes situacions i, un cop produïdes, els donés una resposta.

Malauradament, tenim la sensació que aquesta Junta de Seguretat desplega una activitat pràcticament inexistente; va néixer tard, ja, i va néixer malament. No fa, em penso, que ni un mes, el senyor Conseller de Governació ens explicava a la Comissió que s'havia reunit tres vegades, que havien estat tractant de redactar el Reglament i que ni tan sols el seu reglament tenien aprovat. No sé si ell ens podrà donar una informació suplementària d'activitat, però la nostra impressió és que si aquesta Junta de Seguretat, ja que no té feina, es dediqués a treballar —cosa que moltes vegades és possible de fer— tindriem, en ocasions com aquesta, una oportunitat d'establir un contacte, un diàleg que fes impossible que es tornessin a produir situacions com la creada que són més pròpies d'una imatge del segle passat que no pas dels moments actuals.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula per a respondre les dues preguntes l'Honorable senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ: Senyor President, senyores i senyors Diputats, per a respondre les preguntes formulades pel Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat i del Grup Socialista, les dues coincidents en el tema, encara que amb distinta formulació.

La primera: «¿quines actuacions o gestions ha fet o pensa fer el Consell Executiu, per tal que puguin ser determinades les responsabilitats de la intervenció d'una unitat de la guàrdia

civil contra els obrers de l'empresa Estampaciones Sabadell, SA, de la qual han resultat ferits més de 10 treballadors? Quines actuacions pensa fer per tal de determinar les responsabilitats?»

El senyor Casares m'ha fet la mercè de dir una part de les coses que jo pensava dir; això vol dir que tenim una certa sintonia. Evidentment, per a determinar quines han estat les responsabilitats de la intervenció, d'una forma directa i personal, caldria que la Conselleria que tinc l'honor de presidir, de dirigir, tingués facultats de control i d'inspecció de les forces que van intervenir directament en els fets. Com vostès saben, encara que no he de negar que no em desplauria, en aquest moment, el meu Departament no té aquestes facultats, per tant difícilment hi pot intervenir d'una manera directa.

El que sí que ha fet és adreçar-se al Governador civil que és qui té aquesta competència, per tal de demanar-li aclariment, via oficial, sobre els fets, no acontentant-nos, evidentment, amb les explicacions que en la nota oficial corresponent havia donat el Govern civil en el seu moment. He de dir que fins ara jo no he rebut encara les explicacions del senyor Governador civil.

Amb això jo diria que pràcticament queden contestades les dues preguntes, només voldria fer notar que el senyor Casares em demana en la seva pregunta una cosa que queda condicionada a l'altra; demana, concretament, si he demanat, si el Govern de la Generalitat ha demanat —o la Conselleria competent, en aquest cas la meua— a través de la Junta de Seguretat, una informació detallada dels fets esmentats i de l'actuació que va tenir la força pública, i, en aquest cas, si es pot precisar si hi va haver desproporció entre els mitjans violents utilitzats per l'esmentada força i les actituds i reivindicacions dels treballadors. Hi ha una segona part que comentarem després.

Bé, ja he dit que la Conselleria competent ha demanat, no a través de la Junta de Seguretat, perquè la Junta de Seguretat no serveix per a això, penso que és més fàcil i d'altra banda molt més directe i molt més concret i molt més ajustat al mateix Estatut, que el Govern demani, el Govern de la Generalitat demani als responsables de l'ordre públic del Govern de l'Estat a cada una de les entitats territorials que puguin resultar afectades per disturbis d'aquesta mena, quina ha estat la seva actuació. I així ho ha fet. No en té encara la resposta, per tant malament puc també, sense tenir unes precisions oficials més exactes, explicar quin és el meu punt de vista sobre la desproporció existent entre els mitjans violents utilitzats i les actituds i reivindicacions dels treballadors, tot i que sense voler, naturalment, posar en dubte l'equanimitat de la Mesa, jo no sé trobar en l'article 127 del Reglament del Parlament que hagi de ser, o pugui ser objecte d'una pregunta l'opinió que pugui tenir un Conseller concret sobre un determinat fet. Però vull dir que, sense aquesta limitació, tindria molt de gust a contestar, i fins i tot no faig aquesta observació per eludir la invitació que em fa el senyor Casares; simplement que jo, ara, només em podria guiar per les informacions recollides per la premsa, i em sembla que això no seria prou objectiu ni prou complet. Com que el cas afirmatiu, al qual fa referència en la segona part de la seva pregunta, no es dona en aquest cas, per tant, m'estalvio de respondre-hi, tota vegada que no es donen els elements que es precisen en la pregunta.

Res més, senyor President, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Celestino Sánchez desitja replicar o repreguntar? *(Pausa)* Té la paraula el senyor Sánchez.

El Sr. SÁNCHEZ: Senyor President, senyores Diputades, senyors Diputats, jo voldria començar un poc aquesta segona part dient al senyor Conseller que això no funciona. Això no funciona, perquè a ell no li han donat resposta. Jo li puc dir que el senyor Governador Civil m'ha donat resposta. I no me l'ha donada a mi; a mi m'ha donat resposta en una comissió de partits polítics, de centrals sindicals i dels ajuntaments de la comarca, i això no funciona. Perquè, és clar: si a mi, que no sóc conseller, em donen respostes, hem de preguntar-nos com s'ha de resoldre aquest problema.

Però jo penso que això no funciona, no simplement per això, perquè el Govern de la Generalitat no té resposta del que ha passat amb Estampacions Sabadell, sinó que això no funciona perquè no és el d'Estampacions Sabadell, aquest problema. És una empresa que, i Déu no ho vulgui, pot ser el mètode de resoldre els problemes laborals que tenim a Catalunya. I aquest és el gran tema, i, és clar, això no funciona. I això no funciona si la Conselleria no té consciència de la gran importància que ha tingut aquest tema. Per aquests dos temes, no funciona.

Però, a més, hi ha un altre tema. Per què no funciona? Perquè, mireu, hi ha hagut aquesta intervenció de la Guàrdia Civil contra cinquanta treballadors, però jo puc dir, i donant xifres, no les oficials, les que ha donat la premsa, sinó les reals, perquè aquest Parlament ho sàpiga: a Sabadell hi va haver una manifestació de quinze mil persones en solidaritat amb Estampacions Sabadell, i, a més, una vaga del vuitanta per cent dels treballadors de la comarca del Vallès Occidental en solidaritat amb Estampacions Sabadell. I allí no hi va haver problemes. Allí no hi va haver problemes de cap mena. I això, què vol dir? Que el tema no és la Guàrdia Civil, sinó alguns números de la Guàrdia Civil, i més en concret un capità de la Guàrdia Civil.

I, per últim, jo penso que això no funciona, i no tant perquè sigui la meua pregunta, sinó que jo en tinc una altra per a fer un altre dia, però això no funciona perquè, és clar, la pregunta del nostre Grup és: per a què serveix la Junta de Seguretat? ¿Per a què serveix? I jo suposo que, amb una mica més de temps, podrem discutir això en aquest Parlament de Catalunya; però de veritat, si no serveix per a això, per a què serveix la Junta de Seguretat?

Moltes gràcies, senyores Diputades, senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Casares desitja... *(pausa)*, té la paraula per a replicar o repreguntar.

El Sr. CASARES: Senyor President, senyores i senyors Diputats, molt breument, per a donar rèplica en tres o quatre punts al senyor Conseller. En primer lloc, per a dir-li que la nostra coincidència ha estat únicament en la previsió d'allò que ens aniria a dir, però de cap manera a fer servir aquesta previsió com a excusa, ben al contrari. Després d'haver cregut que ens anava a dir que sobre això no hi podia fer res, nosaltres insistíem que, malgrat això, sí que podia fer coses, i tenim la impressió que n'ha fet ben poques.

Pel que sembla, s'ha limitat a llegir el diari i a escriure una carta al senyor Governador, del qual no ha rebut resposta. No ha fet res més. No ha fet ni una petita informació, pel que

sembla, almenys, no ens ho ha dit. De manera que aquesta és una altra precisió que li volia fer.

Quant a l'opinió personal sobre la desproporció que hi havia entre l'actitud dels treballadors i la reacció de la força pública, si el senyor Conseller creu que això és una opinió seva, personal, per fer algun estudi particular, és molt lliure de creure-ho així. La nostra intenció estava molt clara: és que li demanàvem aquesta resposta en la mesura que això creiem que havia de condicionar una política del Conseller de Governació, perquè, si, evidentment, ell creia que no, que hi havia una actitud normal, que hi havia una conducta normal, era lògic esperar que no hagués fet res, o que no hagués fet més que el que ha fet. Si no era així, en canvi, i des del nostre punt de vista això no era així, ell havia de fer alguna cosa més que escriure una carta al Governador, havia de fer alguna cosa més que llegir els diaris.

Què és el que havia de fer? I aquí ve l'últim punt: en la nostra impressió, a través de la Junta de Seguretat havia de mobilitzar la sensibilitat d'aquelles persones, d'aquelles autoritats que tenen avui, directament, sota la seva responsabilitat, l'ús de la força pública. I la Junta de Seguretat —com a mínim— podia haver reflexionat, comentat, estudiat aquest cas i qualsevol altre de semblant. I això ens ho va dir —jo ho recordo ara, de memòria, i consta, per tant, amb tota seguretat, en el *Diari de Sessions*— en ocasió d'una interpellació o pregunta que el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya va fer sobre l'actuació de bandes feixistes, i des d'aquí el senyor Conseller ens va dir: «efectivament, això ho plantejarem a la Junta de Seguretat»; prova, doncs, que creia que entrava dintre les competències. Per tant, no s'excusi a dir-nos que la Junta de Seguretat no podia intervenir en aquest cas perquè hi ha precedents segons els quals ell ha cregut que això era possible.

Es tracta, per tant, no de tenir un concepte restrictiu de les facultats de la Junta, sinó de tenir-ne un concepte ampli que, dintre les situacions de prudència en què estem obligats a actuar, es pugui portar al màxim una actuació de la Conselleria de Governació que, ben mirat, no solament ja pel que ha passat, sinó pel que pot venir, és i considerem que resulta indispensable.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Governació desitja intervenir novament? *(Pausa)* Té la paraula l'Honorable senyor Conseller.

El Sr. CONSELLER DE GOVERNACIÓ *(de l'escó estant)*: Sí, senyor President, des de l'escó. Bé, resulta sorprenent que es demanin responsabilitats per l'actuació del Conseller de Governació davant un fet en el qual cap de les persones que han preguntat per aquest cas no va tenir, com a mínim, la deferència de venir a demanar la intervenció del Conseller de Governació, de venir a explicar i a manifestar la seva preocupació pels fets que ara són motiu d'explicació en aquest Parlament, i, en canvi, van tenir de seguida la voluntat d'assistir al despatx del senyor Governador Civil. *Remor de veus.*) Punt primer.

Punt segon: si ja tenen la resposta per endavant, no entenc per què me la pregunten. *(Remor de veus.)* Evidentment, si el senyor Governador Civil els va donar la resposta, per què la pregunten ara al Conseller de Governació, la resposta.

I que això no funciona és evident, senyor President. Això

no funciona perquè una pregunta que pretengui demanar responsabilitats sobre l'actuació de les forces d'ordre públic no s'ha de presentar en aquest Parlament, sinó al Parlament de l'Estat en el Congrés dels Diputats, en el qual tots els Grups aquí presents tenen el seu corresponent Grup parlamentari.

Res més.

El Sr. PRESIDENT: Senyores i senyors Diputats, hem

acabat l'ordre del dia d'aquesta sessió. La data de la propera sessió plenària serà comunicada oportunament als senyors Diputats, ja que encara ha de ser objecte d'examen per part de la Junta de Portaveus.

S'aixeca la sessió.

(La sessió s'aixeca a tres quarts i cinc minuts de dues del migdia.)